

Välkomna!

EFFEKT **DALARNA**
Samverkan för energiplanering

Länsstyrelsen
Dalarnas län

Kan ditt företag/organisation betala
1000 kronor per person, i en frivillig deltagaravgift
för att bidra till ukrainska ungdomars
sommarläger i Dalarna?

Om ja, skriv kontaktperson under
organisationens namn på listan.

TACK!

Inledning

Helena Höij
Landshövning i Dalarnas län

Kunskapshöjning om datahallar

Tor Björn Minde
Director,

Head of RISE ICE Data center system research

What is a (AI) datacenter, why do we need them and what are the energy implications?

Tor Björn Minde
RISE – Research Institutes of Sweden

Region Dalarna, April 27, 2026

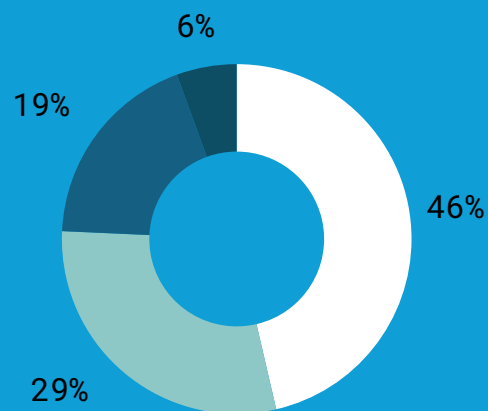

4,212

SEK million, net sales

Operating results: 74 SEK million

Operating margin: 1,8%

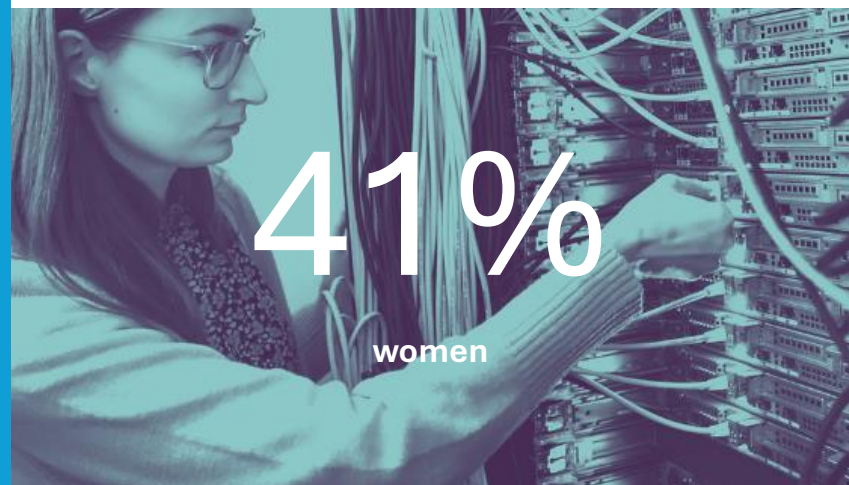
Distribution of net sales

Business sector	1,953 MSEK
Public funds	1,236 MSEK
State funds	789 MSEK
EU funds	234 MSEK

Approx.

3,300

employees

41%

women

130+

Testbeds and demonstration environments

We are represented at

35

locations around Sweden

77

(2024)

Customer Satisfaction Index

RISE ICE Data Center

A full-scale research datacenter and test environment with the objective to increase knowledge and strengthen the global AI & Data Center ecosystems

- 40+ projects, from the ground to the cloud
- 30+ employees
- 4+ MEUR turnover
- Established 2016
- 100+ project partners

Partners: Ericsson, ABB, Vattenfall, Meta, LTU, Region North, Vertiv, BP Castrol, Alfa Laval, Grundfos, Google, Intel, Telia, Submer

ICE data center test environment

Module 1 & 2 Research
Compute clusters

Module 3 OCP Lab, Climate box
and Heat box

Module 4
Facility hardware test lab

Edge, wind tunnels and
liquid cooling test beds

ICE Data center lab

- 1600 sqm lab 2,5MW+
- Heat loads, server emulators & 2000 servers
- Open-source based data collection

ICE Connect

- OCP, high-end CPU/GPU physical servers, 10+ petabyte storage,
- 240+ GPUs, 15 pflops
- OpenStack, OpenNebula Kubernetes clusters
- 5G Edge nodes

Current Official Partners in the Partner Program

Premium partners:

Collaborators:

Academic:

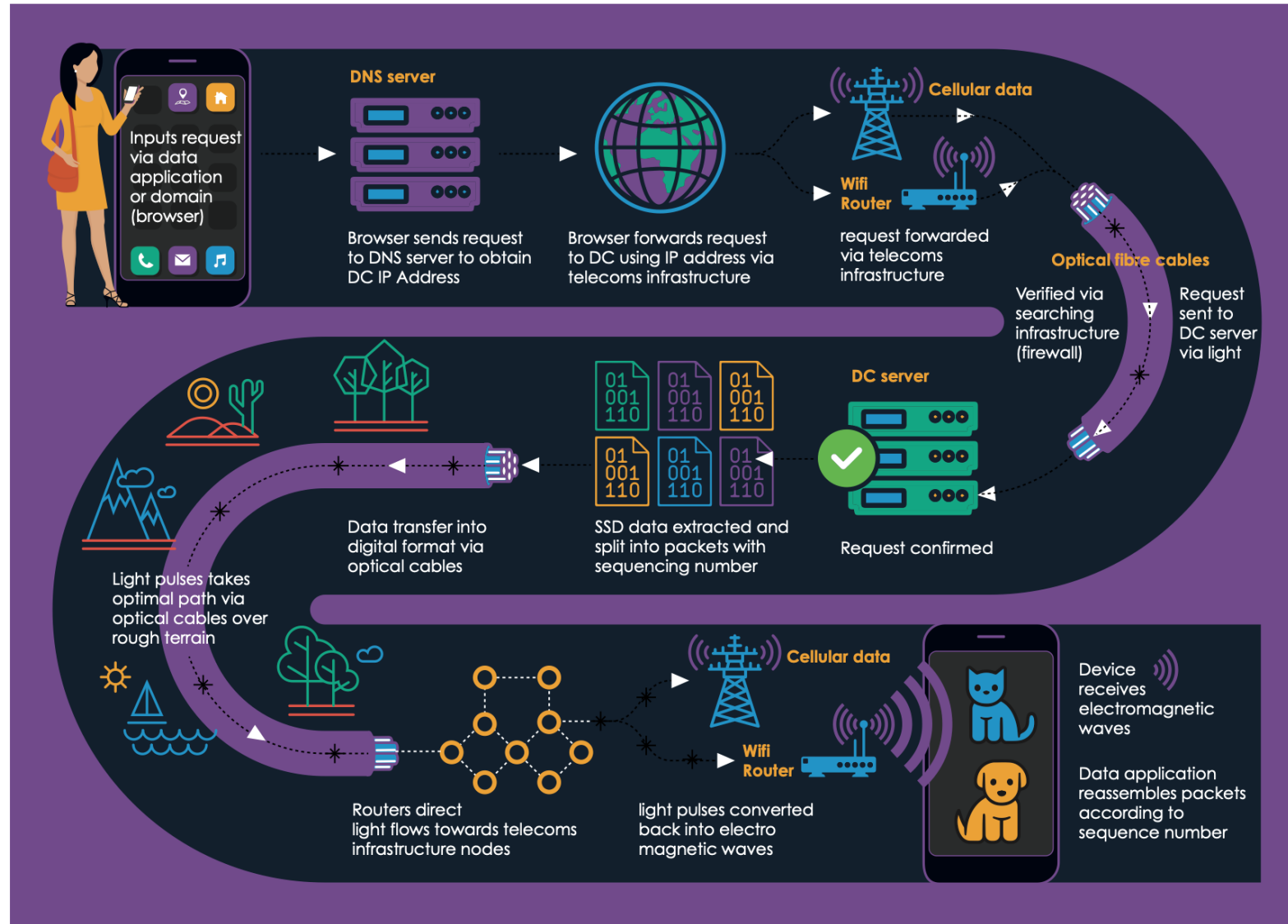
Industrialization – Innovation based on energy

New-Industrialization – Innovation based on energy

How does the internet work?

Digital infrastructures are used from the early morning...

At home, breakfast

Time to wake up...

06:45 **Woken by radio alarm**
Some alarms are auto-corrected by GPS satellite signal and managed through a secure data centre.

06:46 **Switch on lights**
Your electricity account is located in a data centre, with payments made through several data centres.

06:50 **Use toilet**
Your water account is in a data centre. Metered consumption is reported over a mobile-phone network via a data centre.

06:55 **Put kettle on**
Your instantaneous energy use is not currently monitored (smart metering and smart grid developments will change that) but electricity accounts are managed in data centres.

07:00 **Put the cat out**
As a responsible owner your pedigree moggie is chipped and registered with the vet. Many vets use a cloud service for record keeping and billing.

07:01 **Check SMS rail alerts**
Your mobile provider uses a data centre network for messaging, routing and billing. Network Rail uses a data centre to manage rail information.

Train's late again!

07:02 **Station closed, Google alternatives**
A Google search involves up to five data centres: your ISP, Google's UK gateway, three Google Hadoop search engines in Belgium, NL and Finland.

07:10 **Eat breakfast**
You shop in a supermarket that has a loyalty card system; your breakfast foibles are tracked and stored in a data centre.

Source: How the internet works (TechUK 2020)

...and it continuous all day long....

At work

Another day in paradise!

08:50 **Swipe card to enter office**
Swipe card is locally controlled but the system watchdog records movements and uploads the batch files to the remote security company's data centre

08:52 **Make coffee**
Electricity use not monitored directly - yet - but billing is enabled by a data centre

09:00 **Log on to system**
Log-in monitored by ISP for cost allocation to department and saved to file. Access may just be managed by your company's local server, but likely to be backed up in a data centre

09:05 **Use email**
Your ISP data centre for traffic and your company email server in its own micro-data centre

09:20 **Book business trip**
Your ISP data centre and several third-party service providers, e.g. Laterooms.co.uk, Expedia.com, BA.com, EasyJet.com etc. Credit card data centre and system authorisation

10:15 **Conduct online research**
Research involves multiple data centres including your ISP, Google and onto global digital libraries like Carnegie Mellon et al

Every data centre helps

12:30 **Use cashpoint**
Electronic transactions are enabled by your bank's data centre

12:45 **Buy lunch in Tesco**
Tesco didn't become the No. 1 grocery retailer in the UK by chance - they knew how to use ICT and customer data. They manage, process and store data in data centres

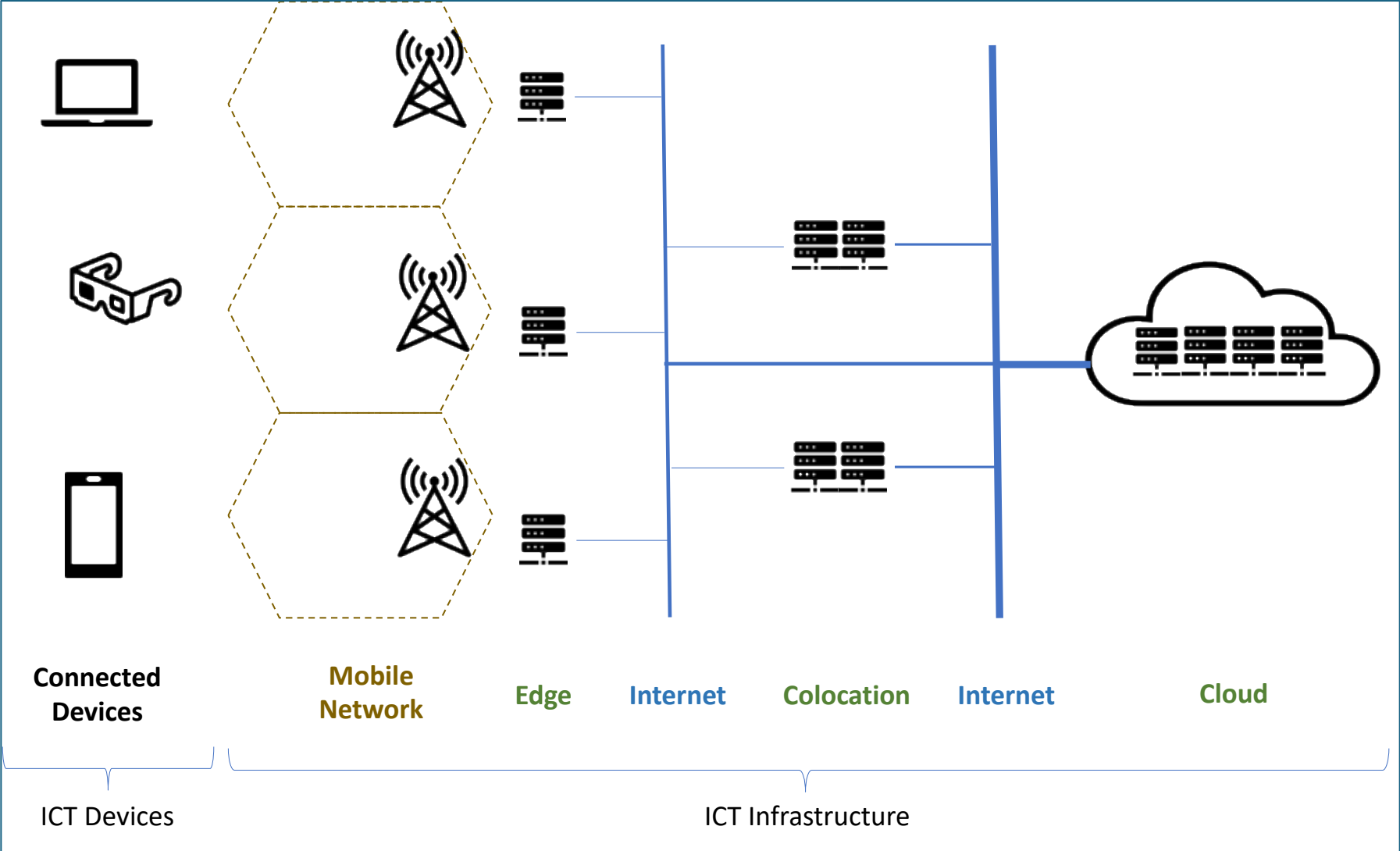
12:50 **Receive text, text back**
Data centre tracks which cell you are located in. Text goes back through network and probably crosses over into another operator's data centre network

13:00 **Use Barclays bike**
Hire and deposit transaction logged on bike data centre and credit card transaction to bank data centre

13:30 **Teleconference over Skype**
Skype service runs via ISP to Skype's collocated data centre resource

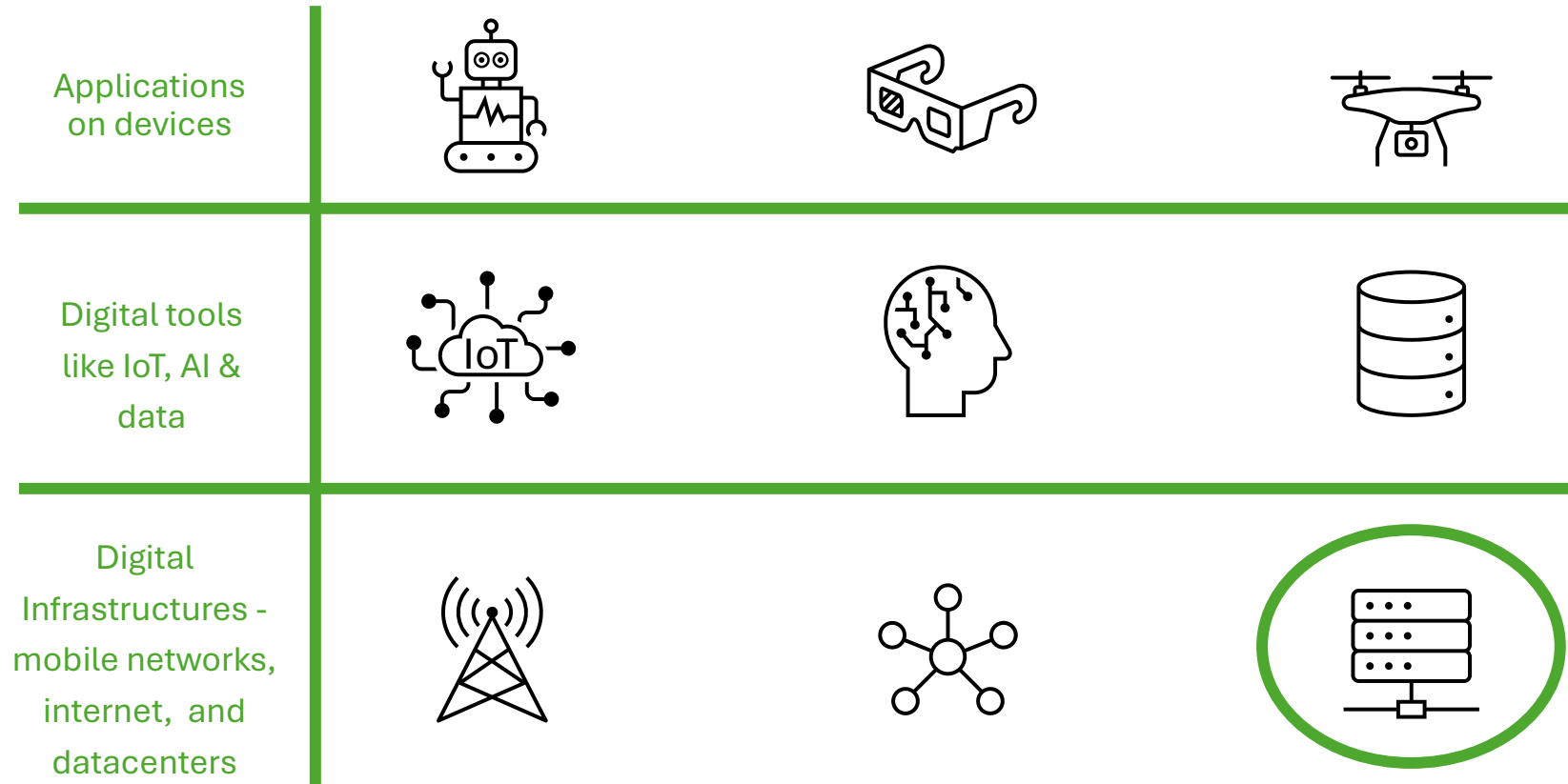
17:00 **Receive annoying spam texts**
Spam texts are generated from databases in numerous data centres

Digital infrastructure – network view

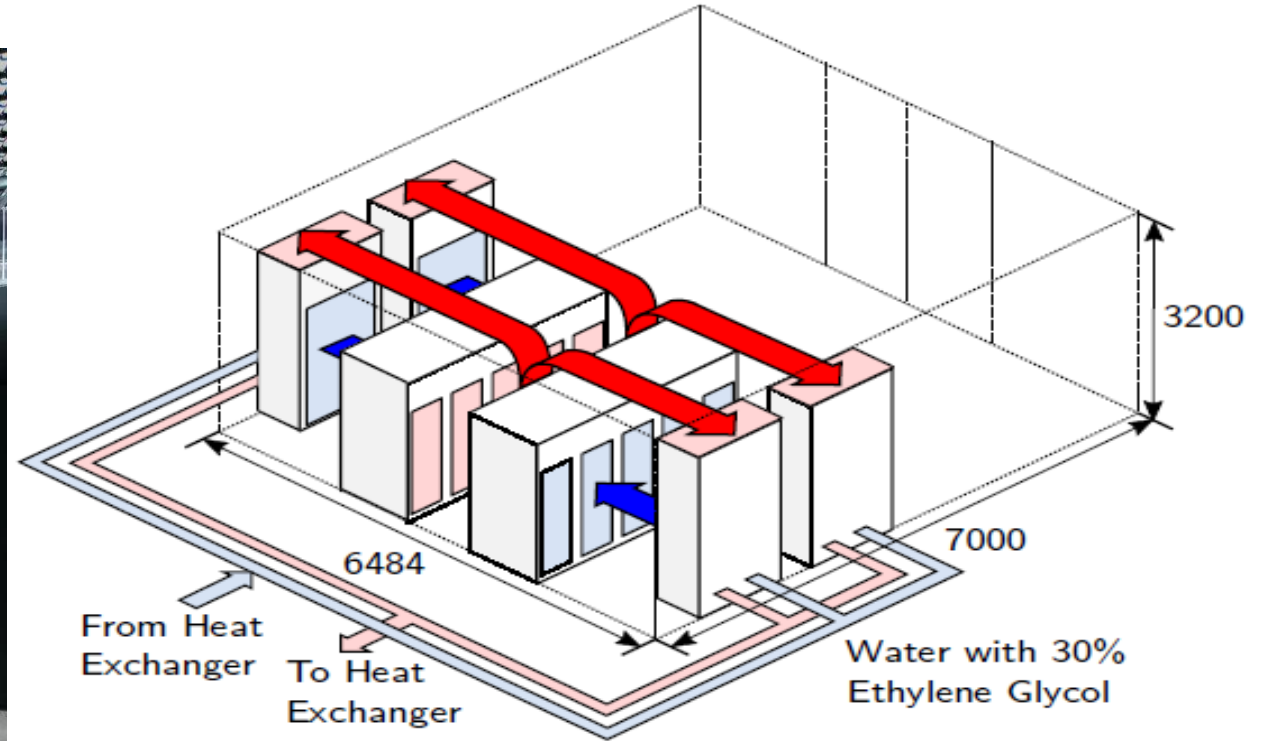

Source: Data center energy use (RISE 2023).

Digital infrastructure – including data centers

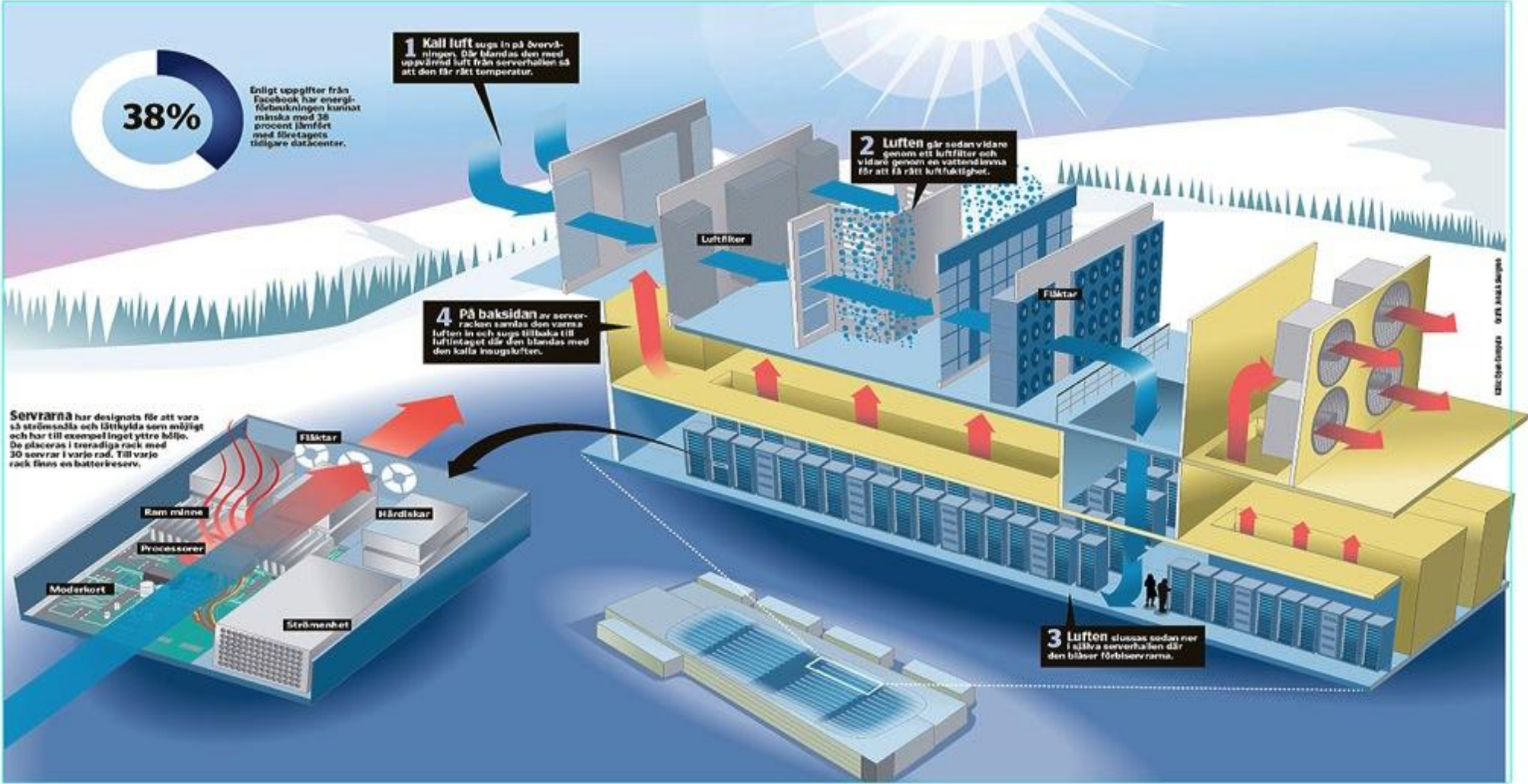

Data center infrastructure

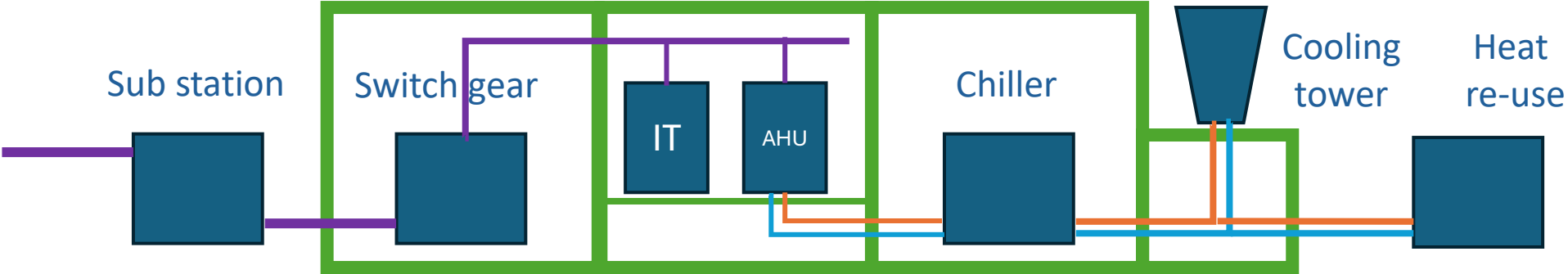
**Data centers are fundamental infrastructures for the society like roads.
Data centers are central in the digitalization and for the ongoing green transformation**

Data center – Large scale IT infrastructure

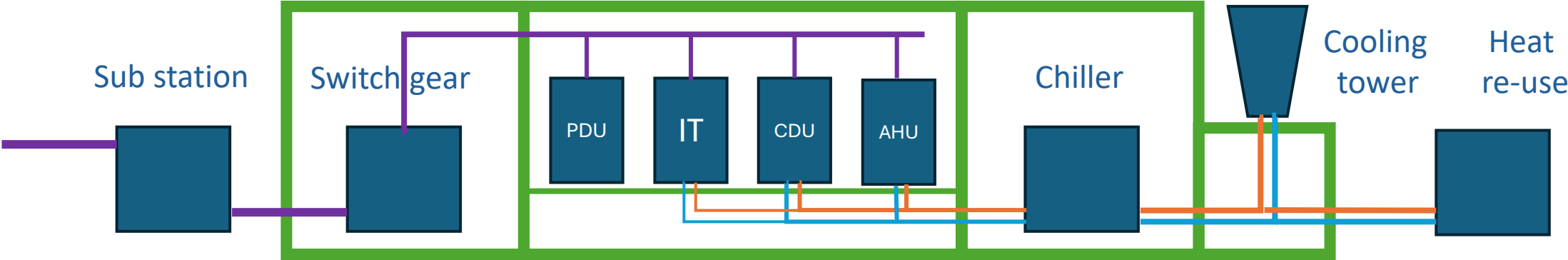

Simplified data center infrastructure

100 MW Air cooled DC

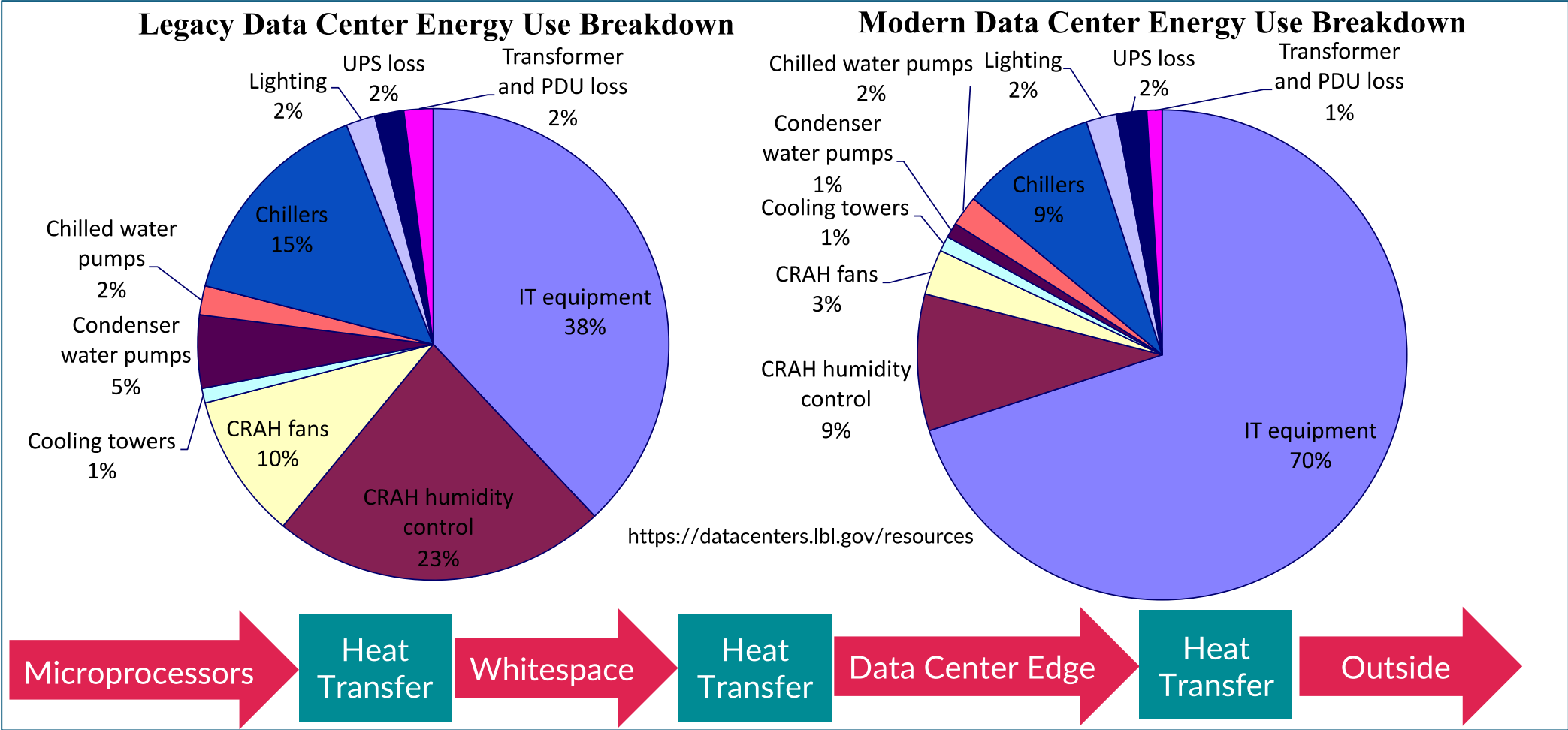

1 GW Liquid cooled DC

Source: RISE 2025

Data center energy use breakdown

Source: Center of Expertise for energy efficient in data centers (2022)

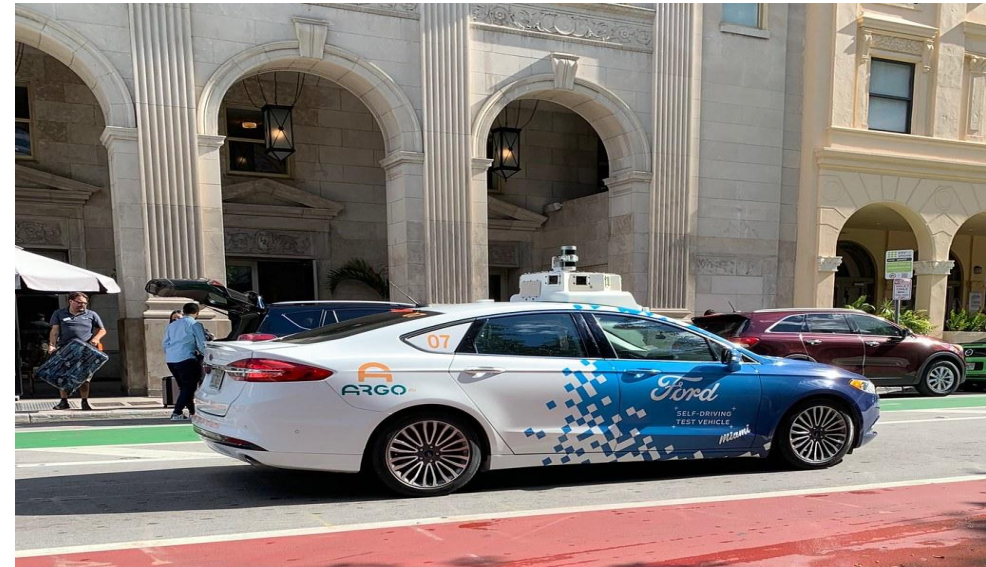

Size versus type of data centers

	Own Internal		Service provider/Integrator			Commercial		Hyperscale
	On-premise		Far edge	Mini Data Center	Central Office	In-country	Large global in country	Large global hyperscale
	Internal enterprise	Internal Government	Network operator	Service provider	Network operator	Colocation/ Metro edge		Cloud
Small <300kW	Scania, LKAB	Customs and Tax agency	Telia, Stokab & Boliden					
Medium 0,3-1 MW		KTH-PDC, Social welfare		Atea, Bahnhof, CityNetwork	Telia, Tele2, Sunet	atNorth, Glesys, Acon, TietoEvy		
Large 1-10 MW	Ericsson					Stack, NData, Conapto		
Hyper >10MW							Equinix, EcoDC, Digital Realty	Facebook, AWS, Microsoft

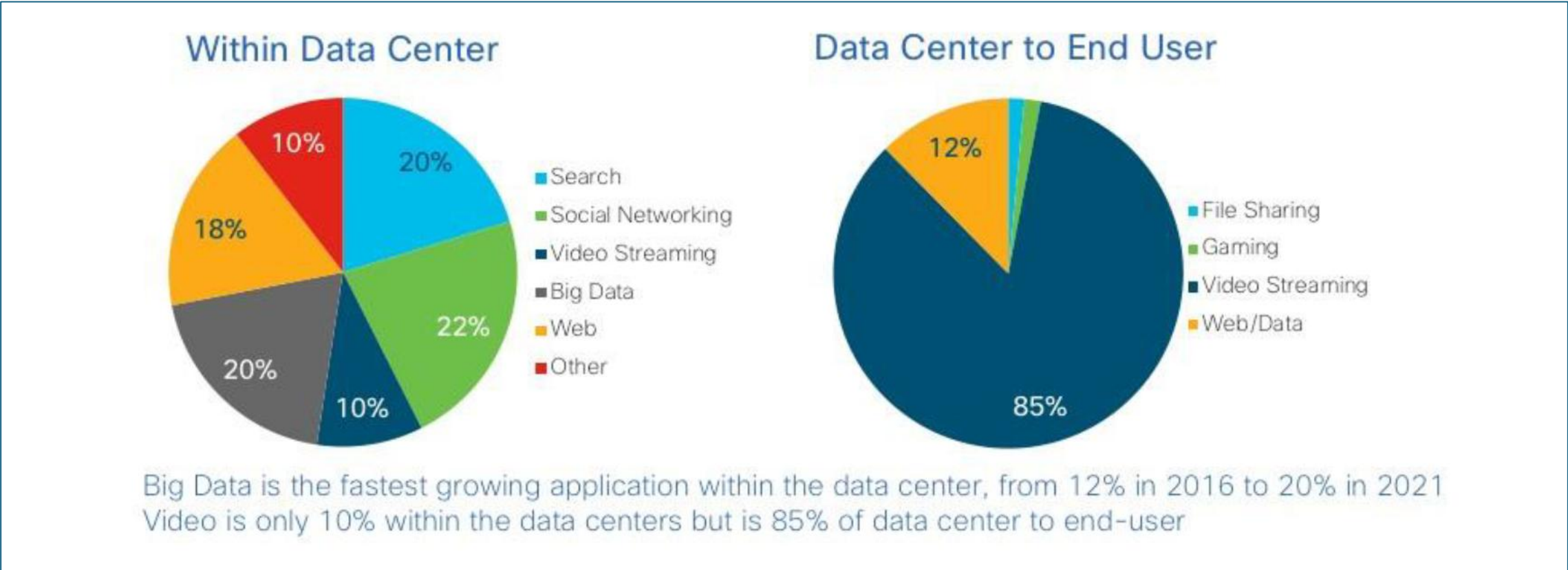
Applications driving demand

Applications and their characteristics

Type	Response times	Data amount	Traffic amount	Cache	DC location
Cold storage	seconds	Gigabytes	Mb/s		remote
Off-line big data crunching	seconds	Gigabytes	Gb/s		remote
Chat/IoT type communication	100 th milliseconds	kilobytes	kb/s		remote
Web/app rendering	100 th milliseconds	Megabytes	Mb/s	Yes	remote
Streaming	10 th milliseconds	Gigabytes	Mb/s	Yes	mix
Real-time conferencing	10 th milliseconds	Megabytes	Mb/s	Yes	mix
Real-time analytics	milliseconds	Megabytes	Gb/s		proximity
Transaction based/Control loops	milliseconds	kilobytes	kb/s		proximity

Data center traffic by application 2021

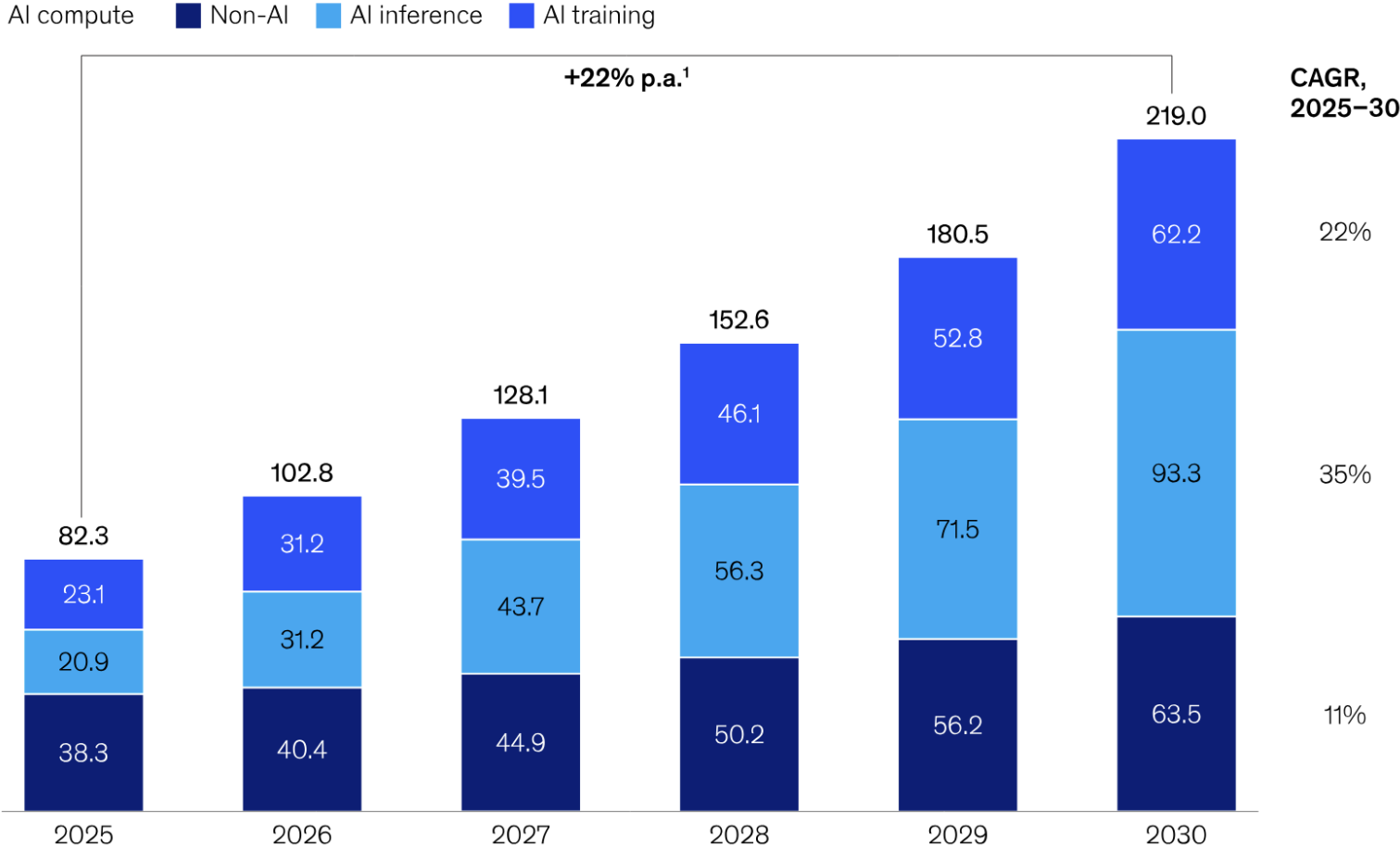

Source: Data center traffic by application (Cisco 2021).

Data center demand by application 2025

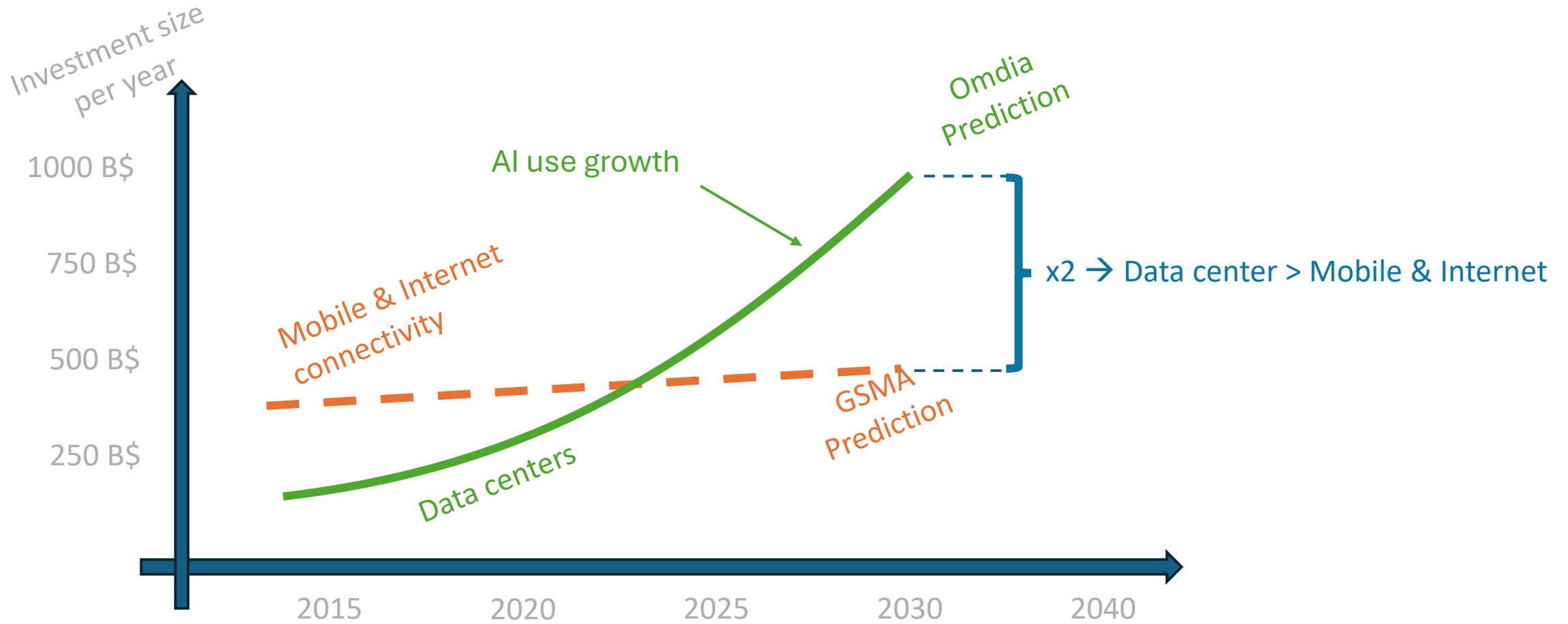
Global data center demand by workload, 2025–30, gigawatts

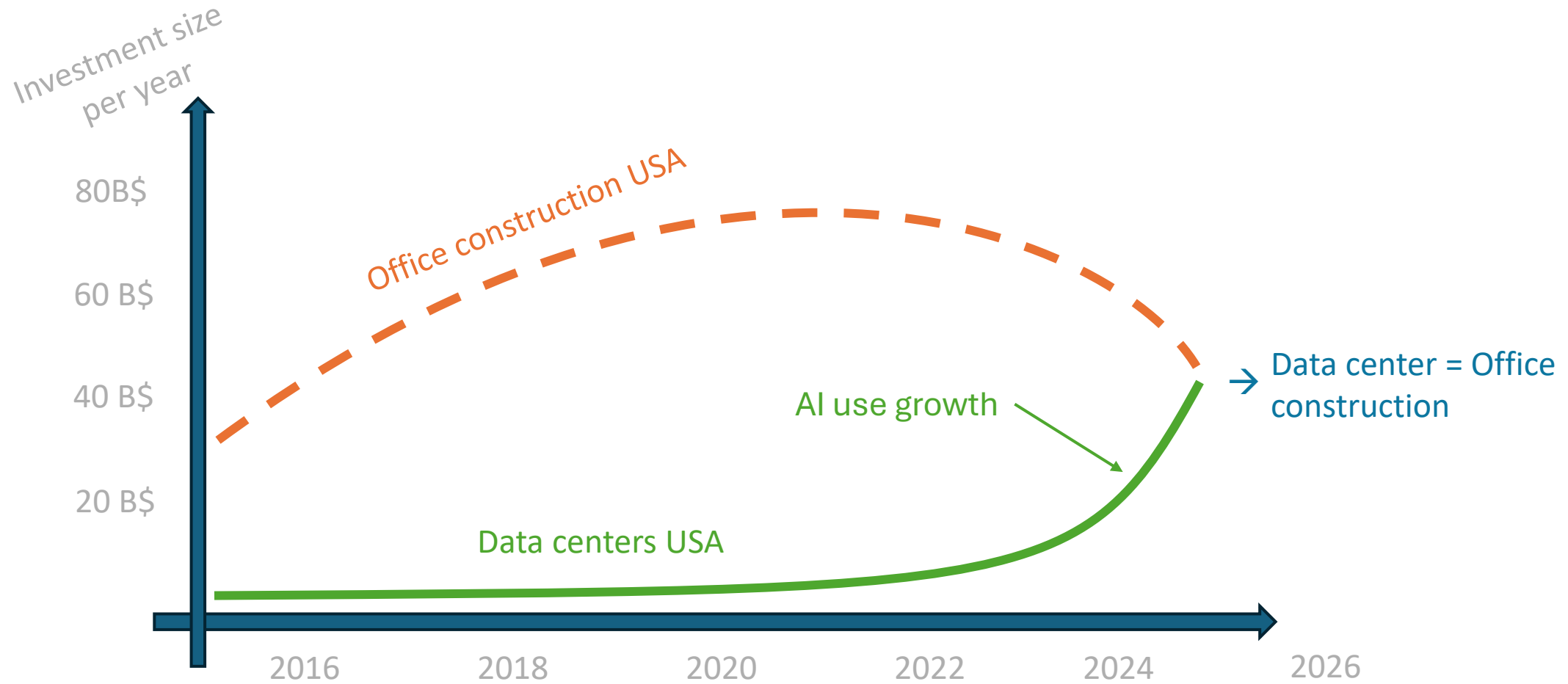
Source: McKinsey 2025

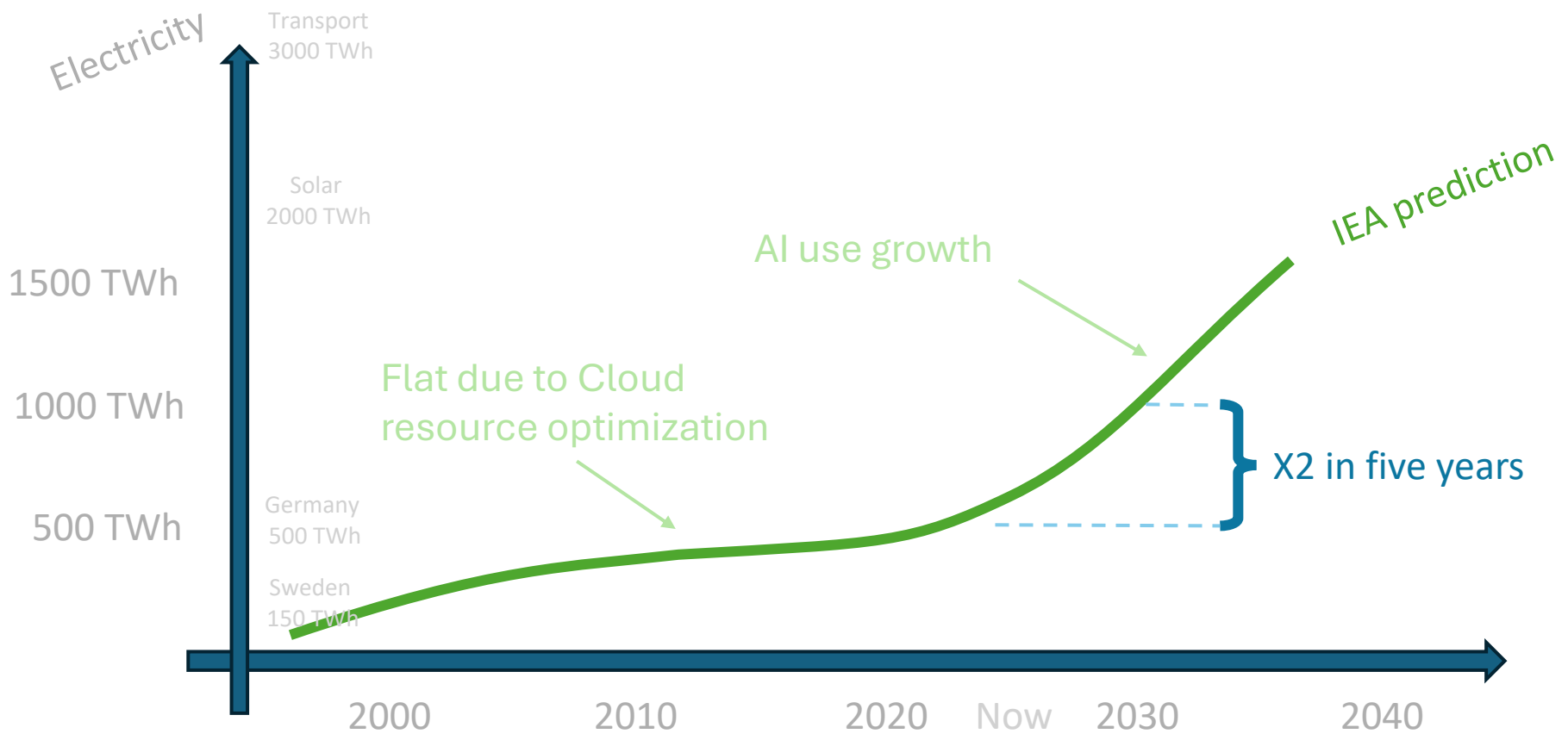
Data centers vs connectivity investment sizes

Data centers vs office construction investment sizes

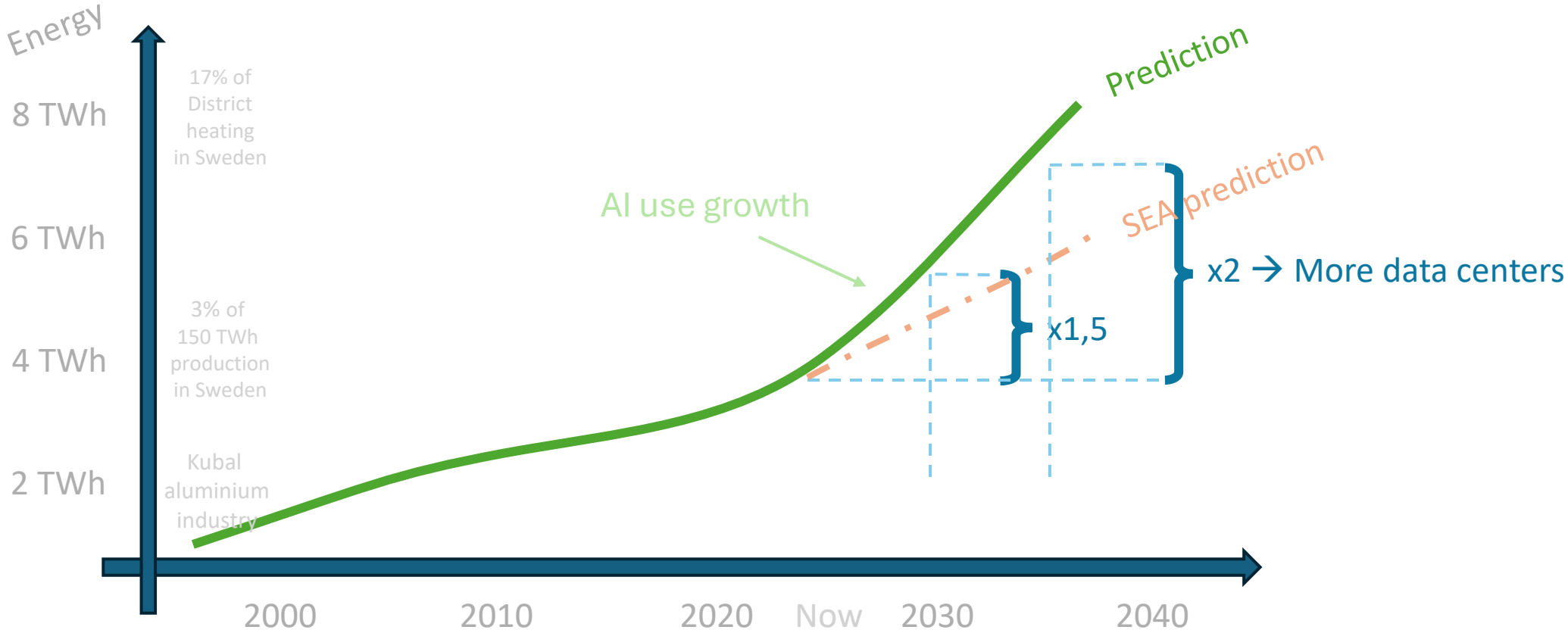
Global electricity demand in data centers

Source: Electricity 2024 Global trends- Analysis and forecast to 2026, IEA 2024

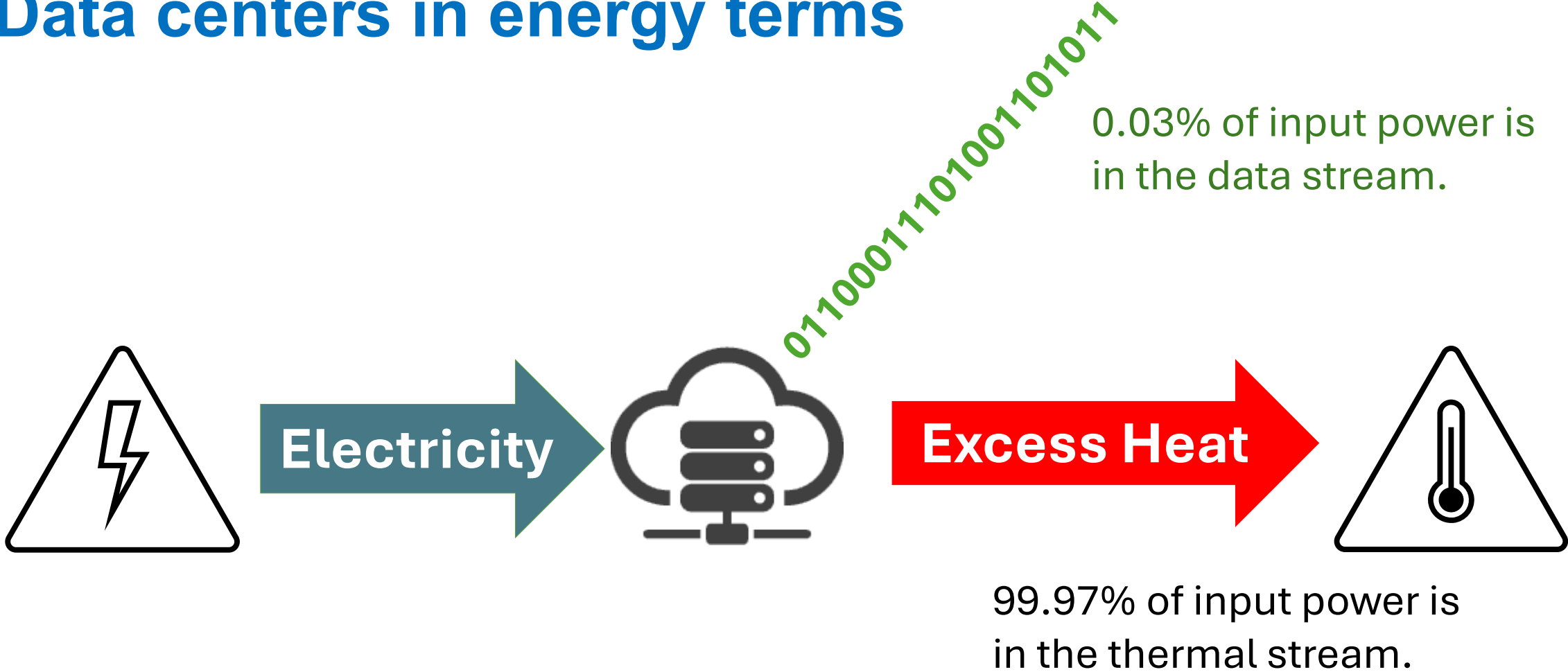
Swedish electricity demand for data centers

Source: Energianvändning i digitala system, datacenter och kryptovaluta, Energimyndigheten, 2023, RISE 2025

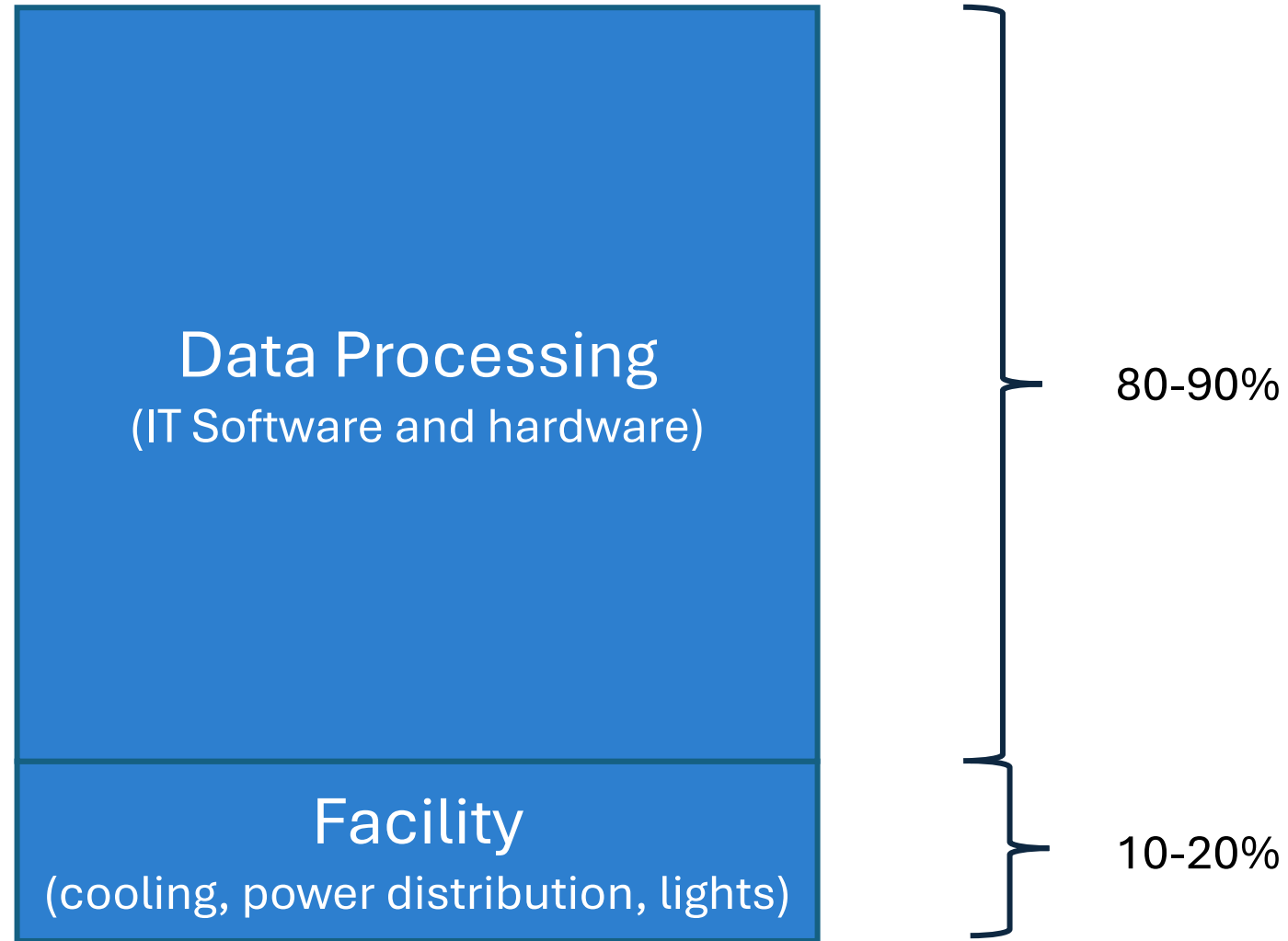

Data centers in energy terms

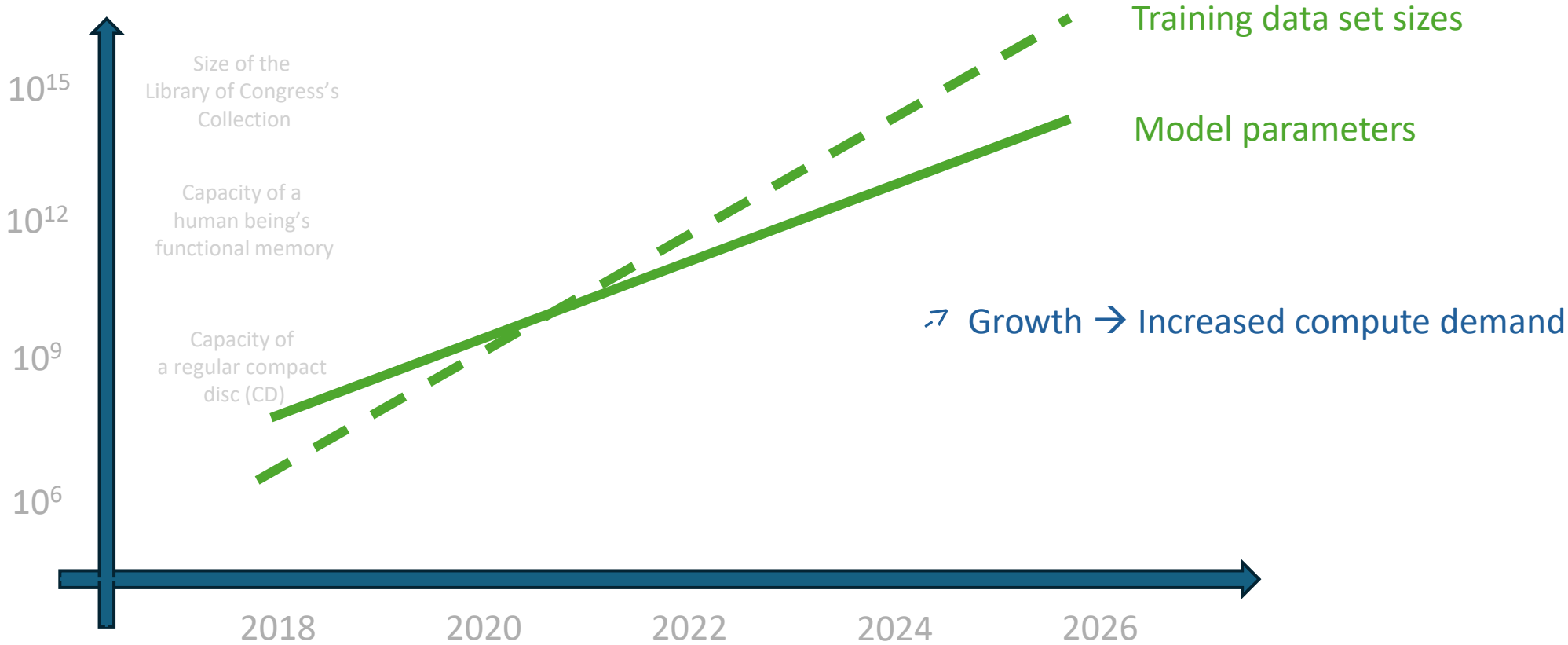
Based on: Rolf Landauer, "Irreversibility and Heat Generation in the Computing Process," *IBM J Res. Dev.* 5, 183 (1961).

Where do the energy go? 99,97% becomes heat (illustration)

Size of AI models and training data used

Token or
Parameter Size

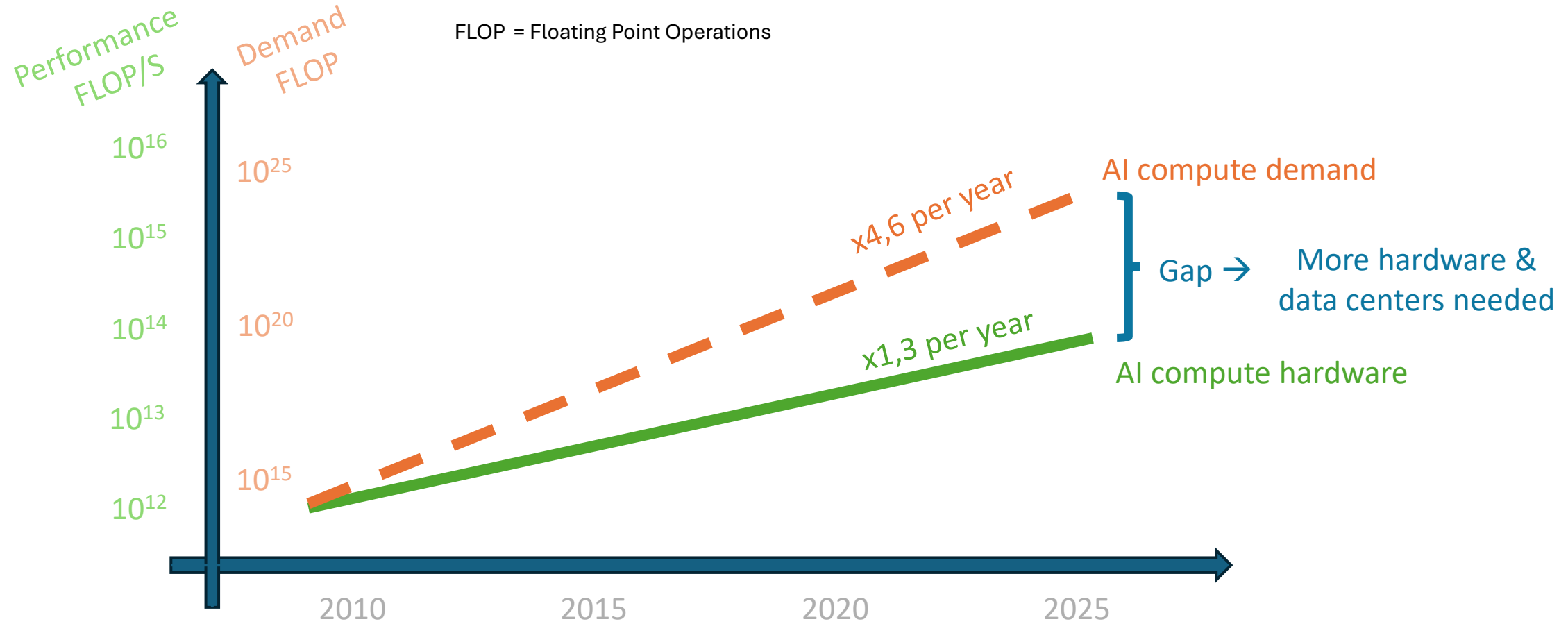

Source: Trends in Training Dataset Sizes, Epoch AI, Sep 20, 2022

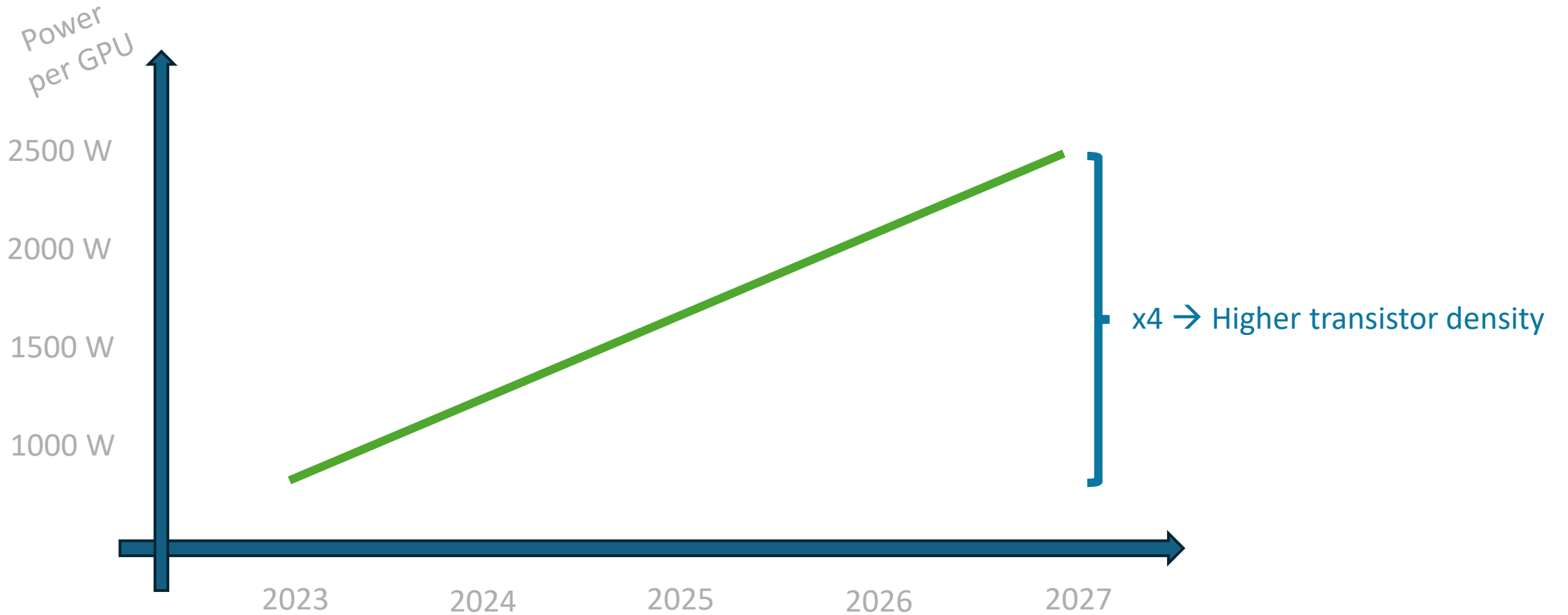

AI compute demand & hardware capability

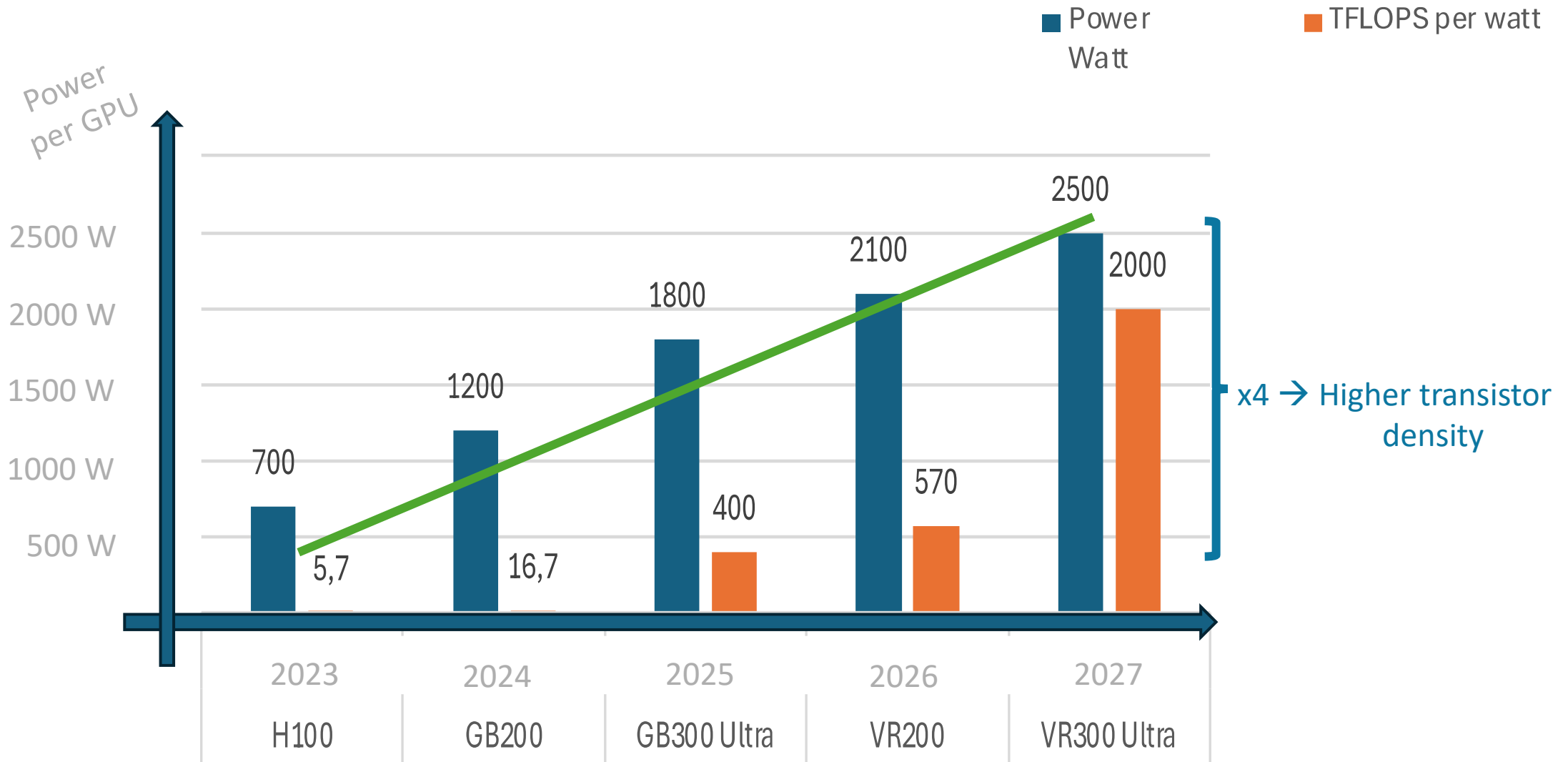
FLOP = Floating Point Operations

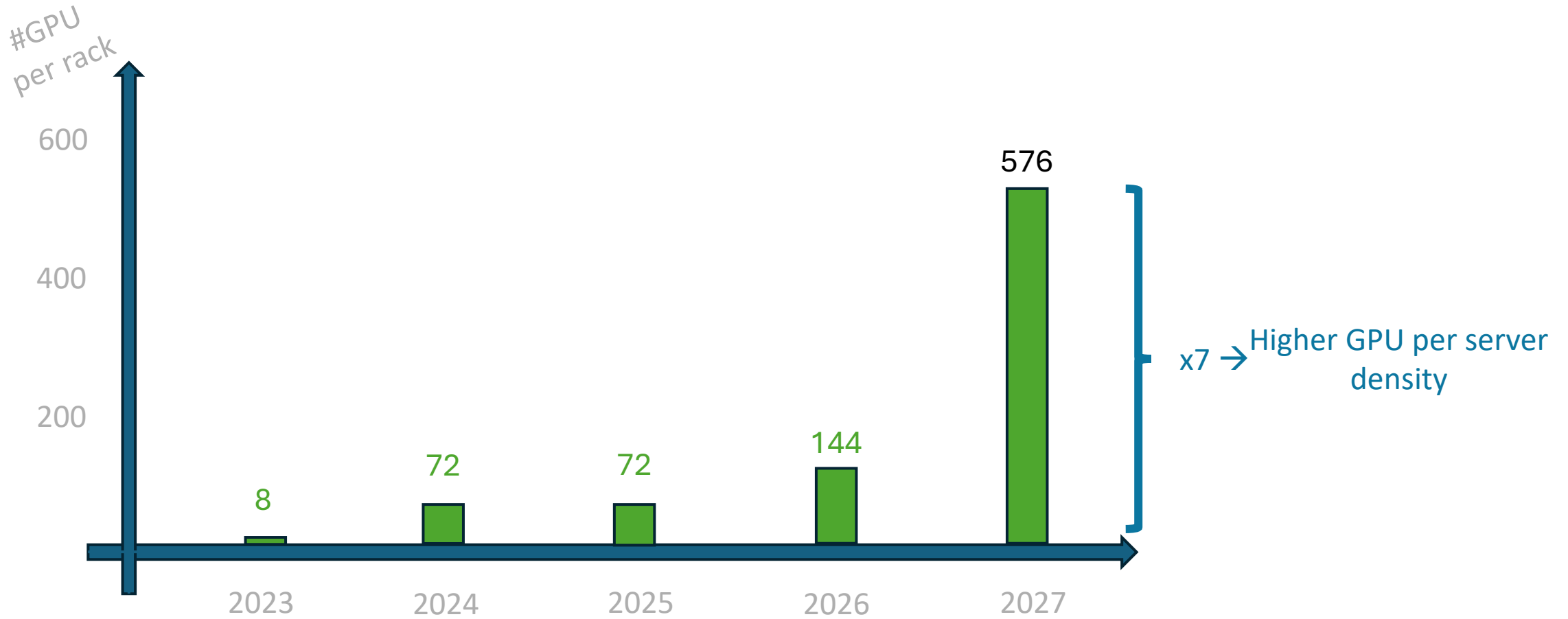
Development of power in Nvidia GPUs

Development of power in Nvidia GPUs

Development of number of Nvidia GPUs in one rack

Comic strip about energy & AI data centers

Conclusions

- Data centers are a necessity in the society today and is an engine for innovation and growth.
- The growth of data centers outpace other digital infrastructures due to increased demand of AI applications.
- Demanding AI applications require more energy and most of the energy become excess heat. Sweden is a perfect place.
- New micro processors and algorithms improve performance and energy efficiency but can not keep up the demand.
- Sweden has a strong data center industry that needs some love

Nationellt behov av energi till datahallar

Rebecca Roupe
Kundansvarig Region Mitt
Svenska Kraftnät

SVENSKA KRAFTNÄT

Effektbehov Datacenter

260427

Övergripande ansökningsläget Svenska kraftnät

Effekt tilldelad i förhandsbesked år 2018–2026

År	Inmatning, MW	Uttag, MW
2018	3 395	761
2019	9 760	1 407
2020	488	1 050
2021	1 219	241
2022	1 100	3 532
2023	3 045	715
2024	1 142	1 923
2025	1 170	3 695
2026	172	211
Total	21 491	13 535

Ansökningsärenden i kö per 31 mars 2026

exkl vindkraft hav

Totalt ansökt effekt i kö:

Inmatning: 22 487 MW

Uttag: 34 180 MW

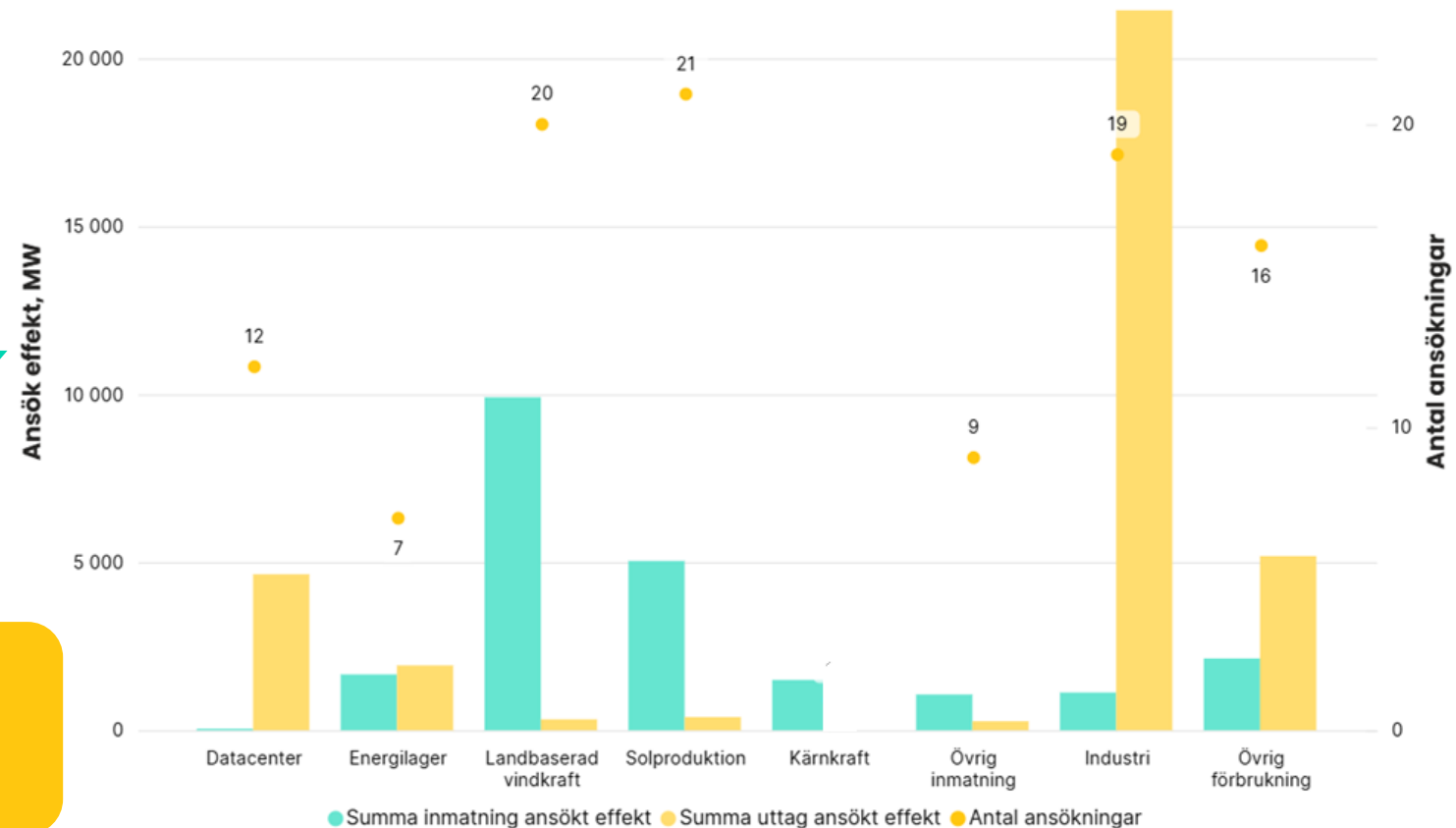
Topplast Sverige 2025: 22 500 MW

Totalt antal ärenden i kö: 105

Ansökt effekt per län, Dalarna

Inmatning: 700 MW

Uttag: 1 100 MW

Ansökningsärenden i kö per 31 mars 2026

exkl vindkraft hav

Undersökning ej startad:

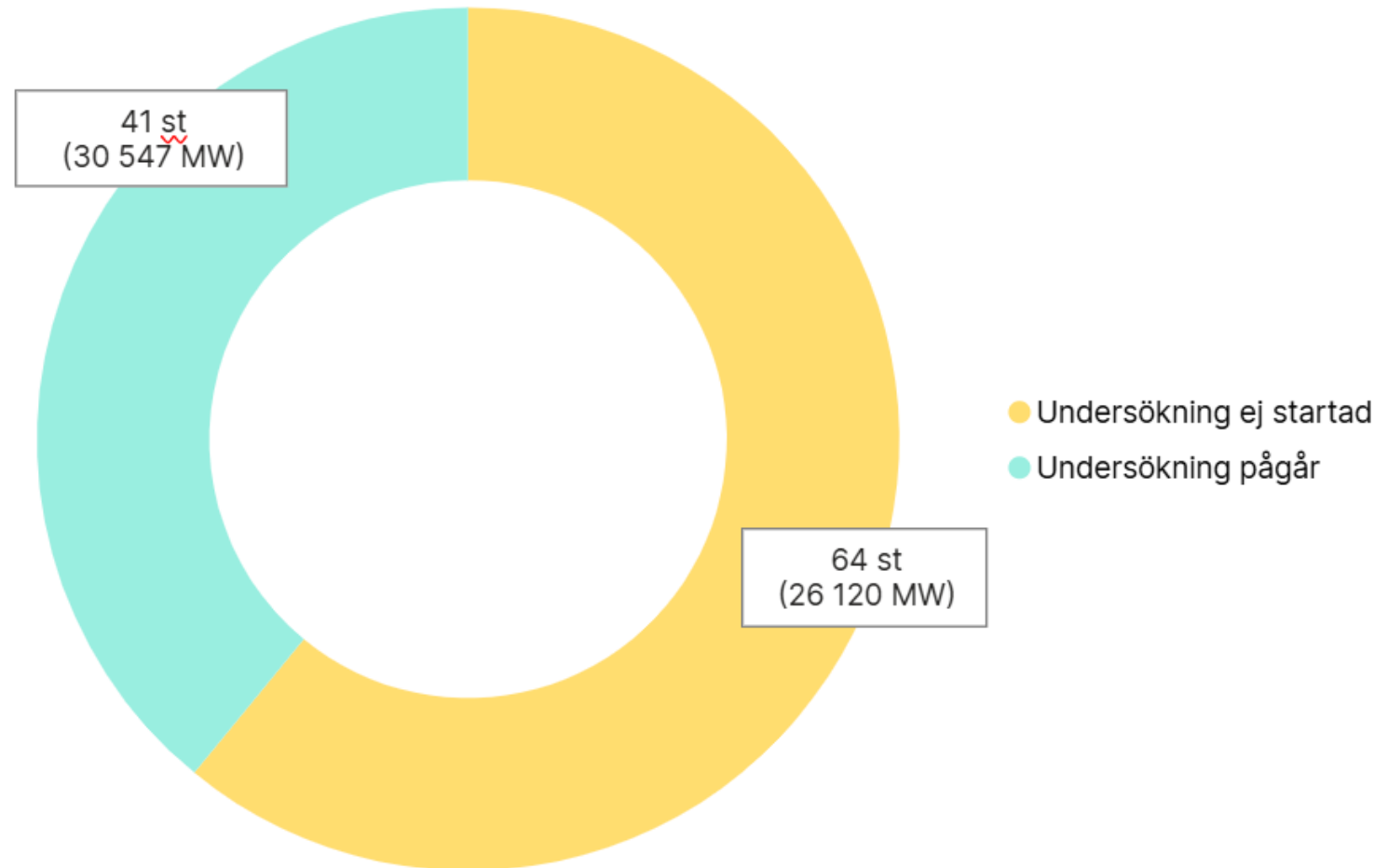
26 120 MW

64 st

Undersökning pågår:

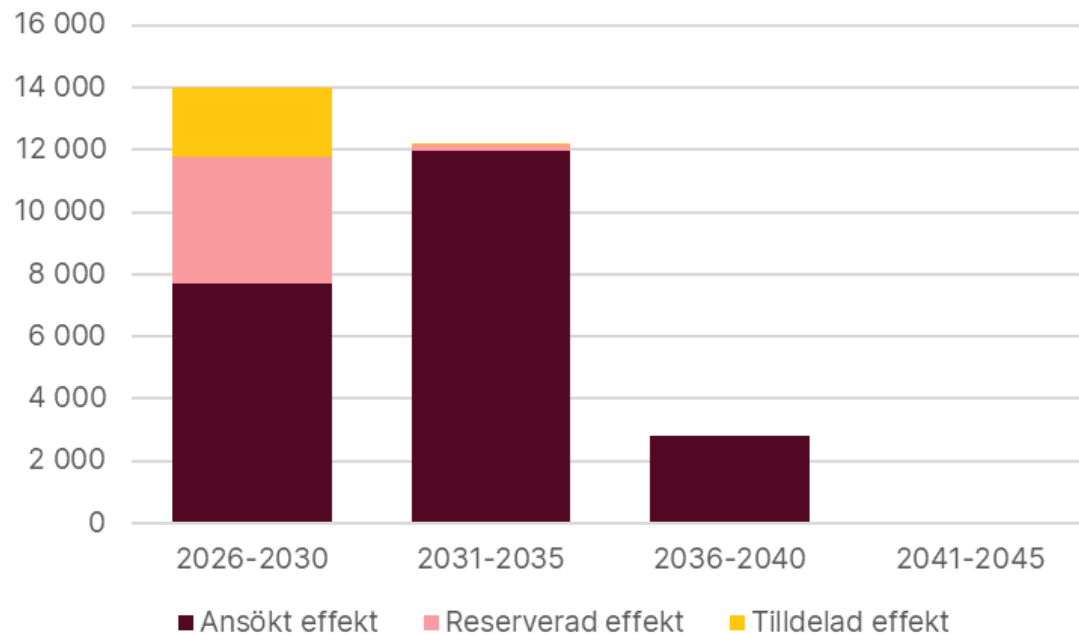
30 547 MW

41 st

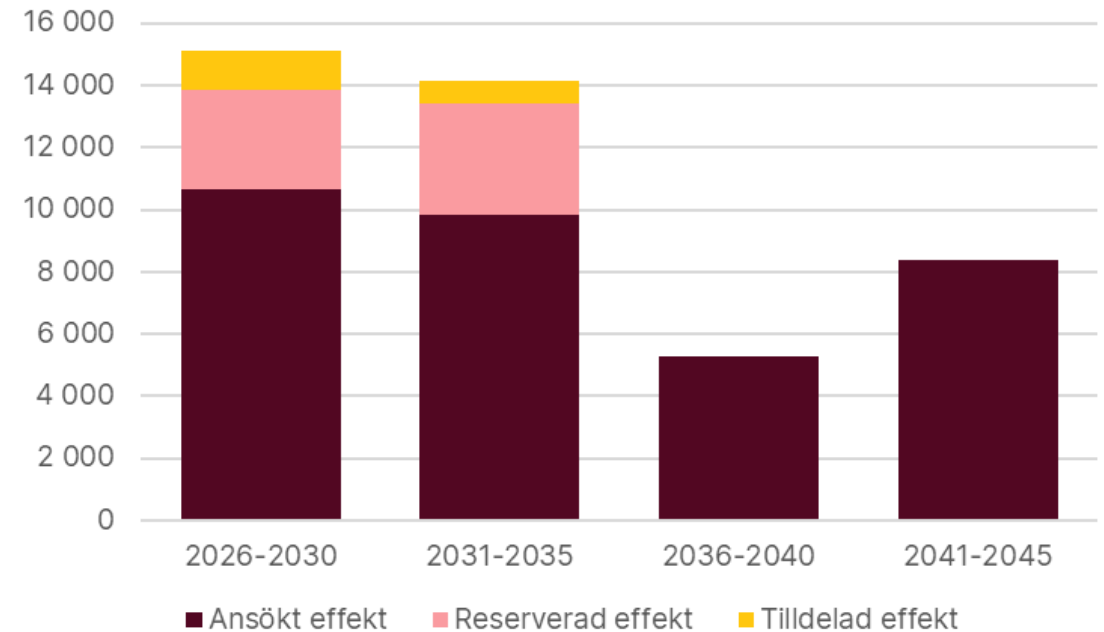

Driftagningsår - ansökt, reserverat, tilldelat per 31 mars 2026

Elproduktion

Elanvändning

Ansökt effekt – ansökningar i kö som inte fått förhandsbesked

Reserverad effekt – effekt som reserverats i förhandsbesked, men där inget signerat anslutningsavtal finns ännu

Tilldelad effekt – effekt i anslutningsavtal som är tilldelad, med idrifttagning sker efter 2026

Effektbehov datacenter

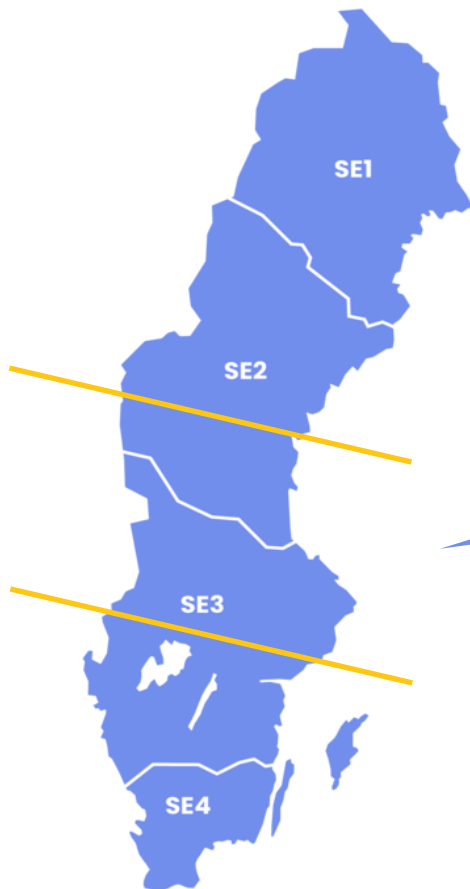
Efterfrågade uttagskapacitet för stora datacenter nationellt är just nu 7 620 MW

Avtalad effekt i anslutningsavtal under år 2024 och 2025	Reserverat i förhandsbesked	Undersökning pågår	I kö
1 680 MW	600 MW	1 480 MW	3 860 MW

Efterfrågad kapacitet för stora datacenter i mellersta Sverige är just nu 6 410 MW

Efterfrågade kapacitet för datacenter, summerat för norra och södra Sverige under samma period är 1 210 MW

Avtalat	Reserverat	Undersökning pågår	I kö
1 380 MW	200 MW	1 300 MW	3 530 MW

Summering

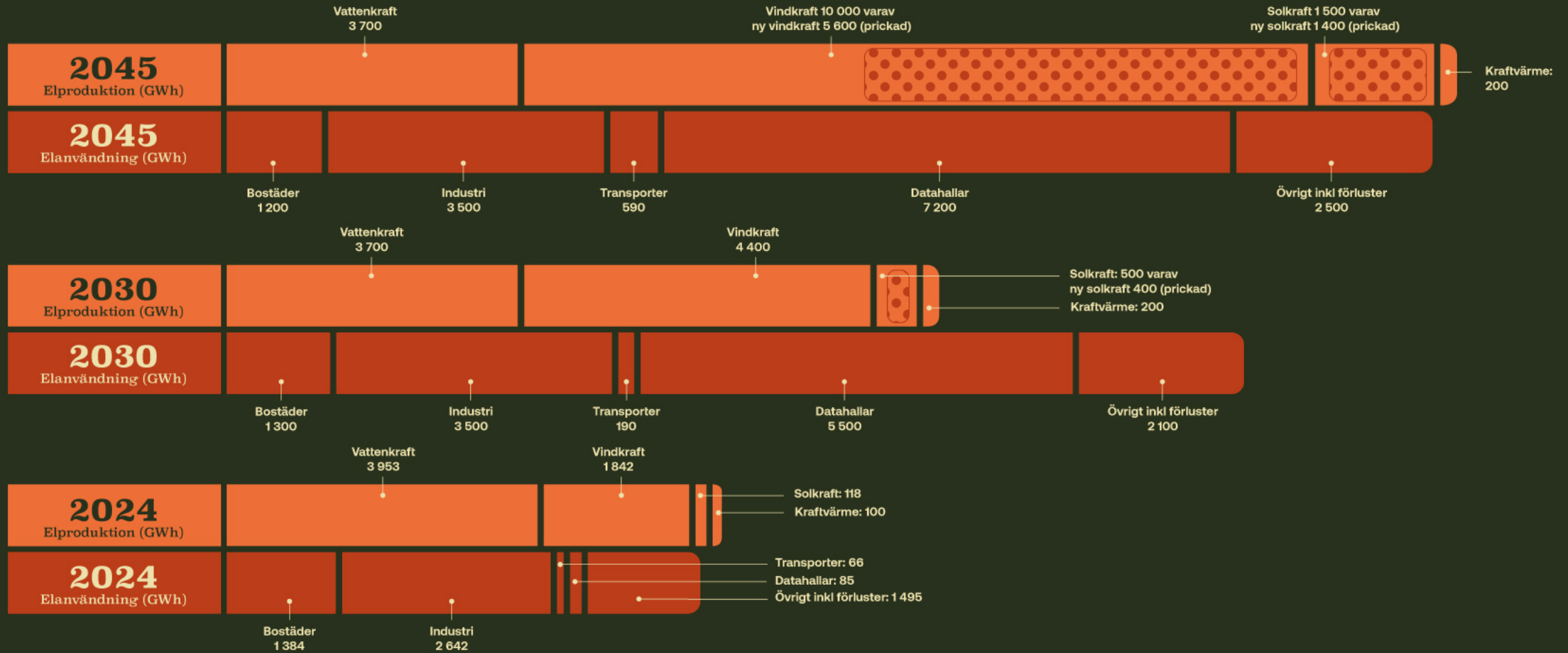
- Svenska kraftnät ser **fortsatt högt tryck** i ansökningar generellt samt för datacenter specifikt
- Kraftig ökning av effektuttag på kort tid kommer ha påverkan på elsystemet och på elpriset givet allt annat lika
- Svenska kraftnät har ett **pågående uppdrag från regeringen** att se över anslutningsprocessen för anslutning till elsystemet och tillträde till elmarknaden för **ett starkare och mer konkurrenskraftigt Sverige**
  - Införande av anvisningssystem för olika kundkategorier
  - Matchning av lastprofiler mellan anslutande aktörer
  - Finansiella kontrakt (PPA:er) som bevis på matchning och/eller som krav i anvisningssystem

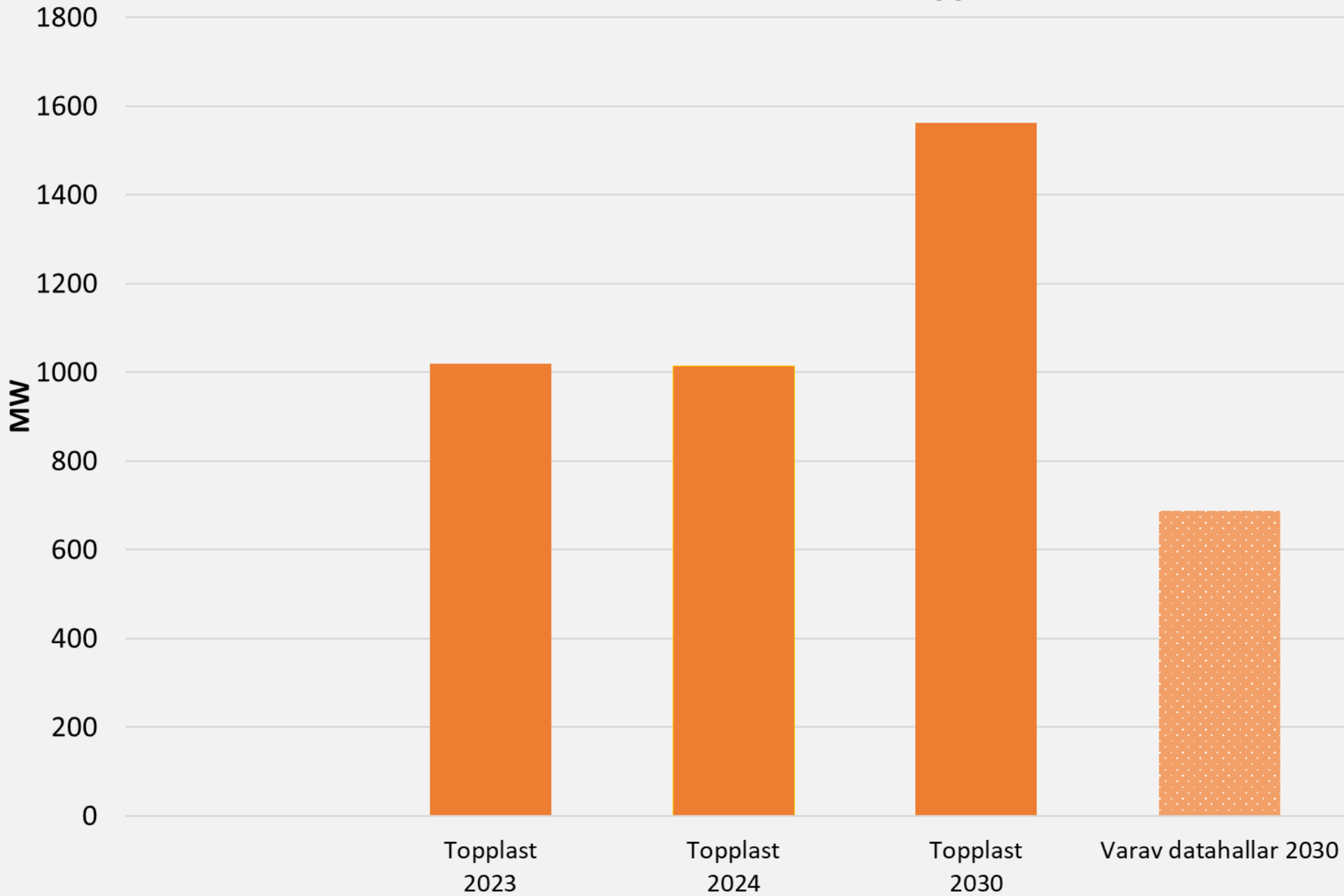
Datahallar i Dalarnas energisystem

Kerstin Lisspers
Länsstyrelsen Dalarna

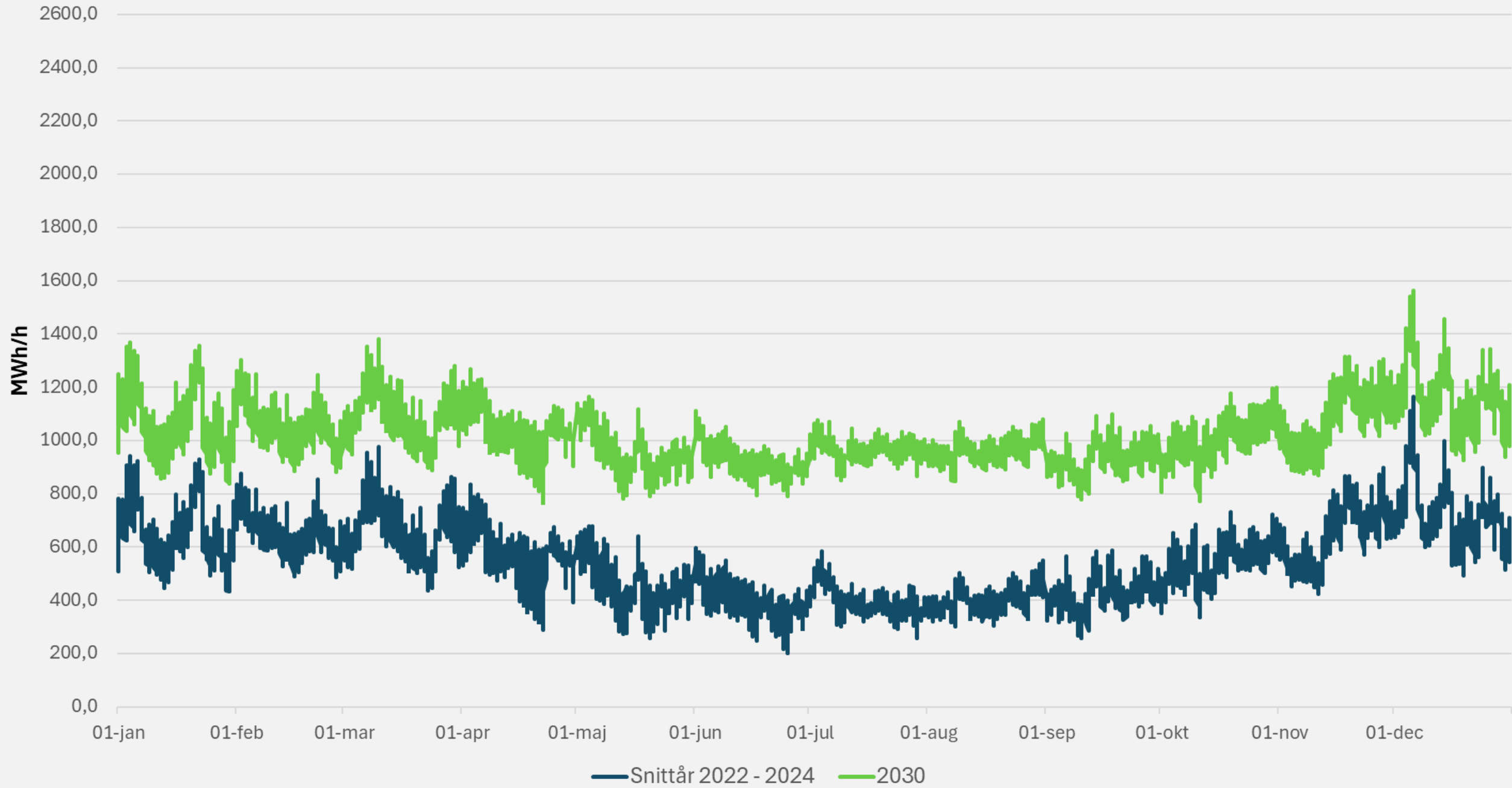
Scenarier för hur Dalarnas el kommer att produceras och användas 2030 & 2045 jämfört med 2024.

Effektbehov topplaststimme

Effektprofil

Tack!

Etablering av hållbara datahallar

Isabelle Kemlin

Vice-chair Sweden Data Center Industry.
Vice-chair European Data Centre Association.
Business and Innovation Executive RISE Data center systems.

**RI.
SE**

Vad krävs för att etablera hållbara datahallar?

RISE – Research Institutes of Sweden, SweDCI, EUDCA

Isabelle Kemlin

Agenda

- Vad är ett hållbart datacenter?
- Teknik och energival
- Energieffektivitet
- HUR kan vi använda värmen som genereras?
- Datacenter som en del av energisystemet
- Energieffektivitetsdirektivet
- VAR ska vi lokalisera datacenter, sett ur ett hållbarhetsperspektiv?

DINA DATAFLÖDEN I VARDAGEN

MINST 40 DATACENTER PER DAG

**Du och jag -
interagerar med
ett datacenter
20-40 gånger
per dag**

Hållbara datacenter: Hur skapar vi digital tillväxt på ett ansvarsfullt sätt?

Viktigt att se på hållbarhet ur ett helhetsperspektiv: En verkligt hållbar anläggning uppnår prestanda, motståndskraft och ansvar - och levererar sömlös drift samtidigt som den minimerar koldioxidavtryck, resursförbrukning och ekologisk påverkan.

Hörnstenar för ett hållbart datacenter

Energieffektivitet

Optimerad kylning, serveranvändning och energihantering.

Drivs av förnybar energi

Övergång till 100 % ren energi genom sol-, vind- och vattenkraftkällor med batterilagring för nätoberoende.

Cirkulär design

Återanvänd, reparera och återvinn IT- och byggmaterial. Utrustningsrenovering, komponentåtervinning och ansvarsfull hantering av e-avfall förlänger livscykeln och minskar

Vattenklok verksamhet

Slutna kylsystem, insamling av regnvatten och återvinning av gråvatten minimerar uttag av färskvatten och utsläpp av avloppsvatten.

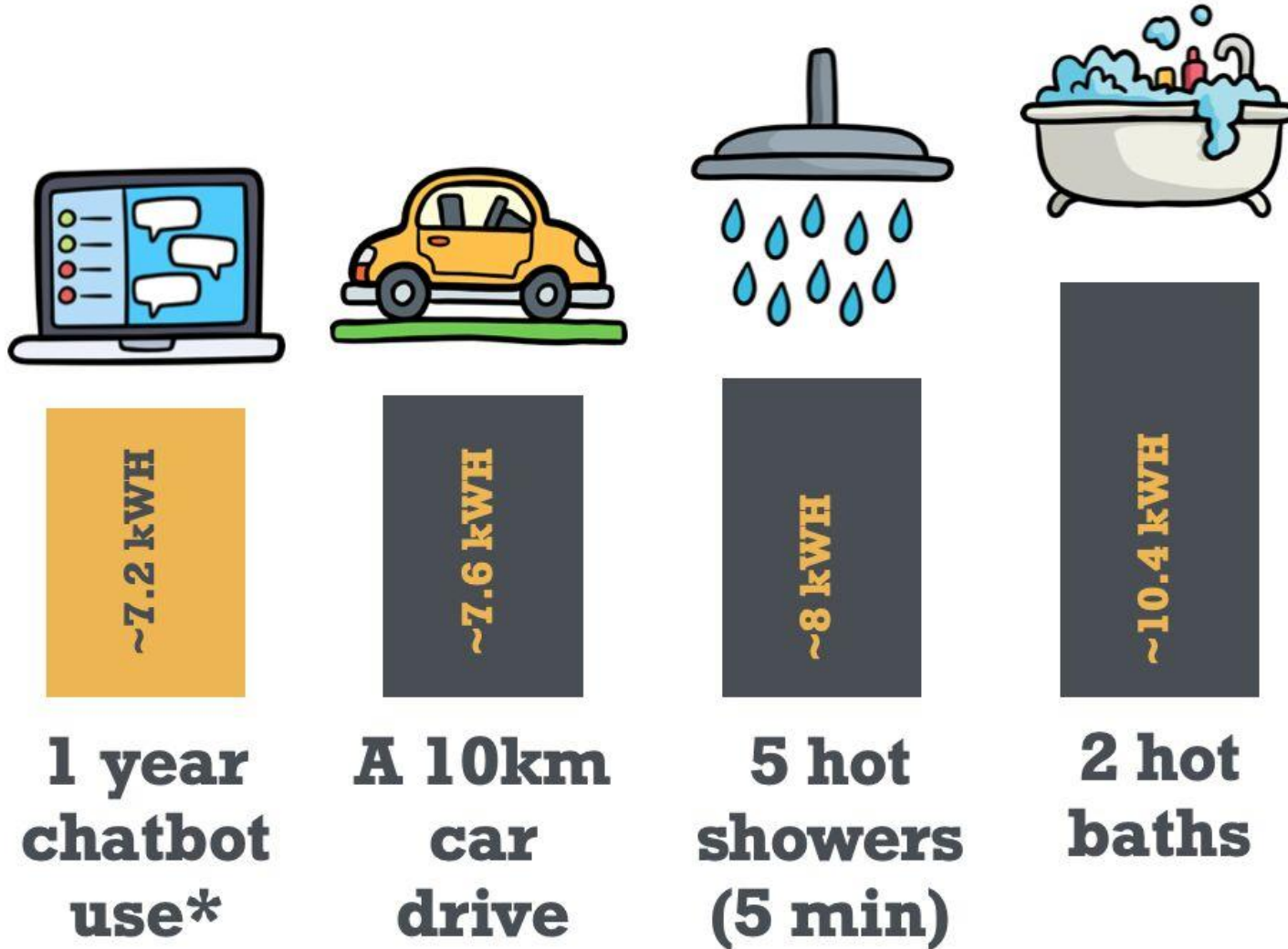
Datadriven optimering

Realtidsövervakning, optimering och transparent rapportering som möjliggör kontinuerliga effektivitetsförbättringar och ansvarstagande.

A photograph of a server room with blue lighting and bokeh effects. The text is overlaid on the left side of the image.

**Är datacenter
energieffektiva? Vad görs
för att effektivisera dem
ytterligare?**

Elanvändning i jämförelse

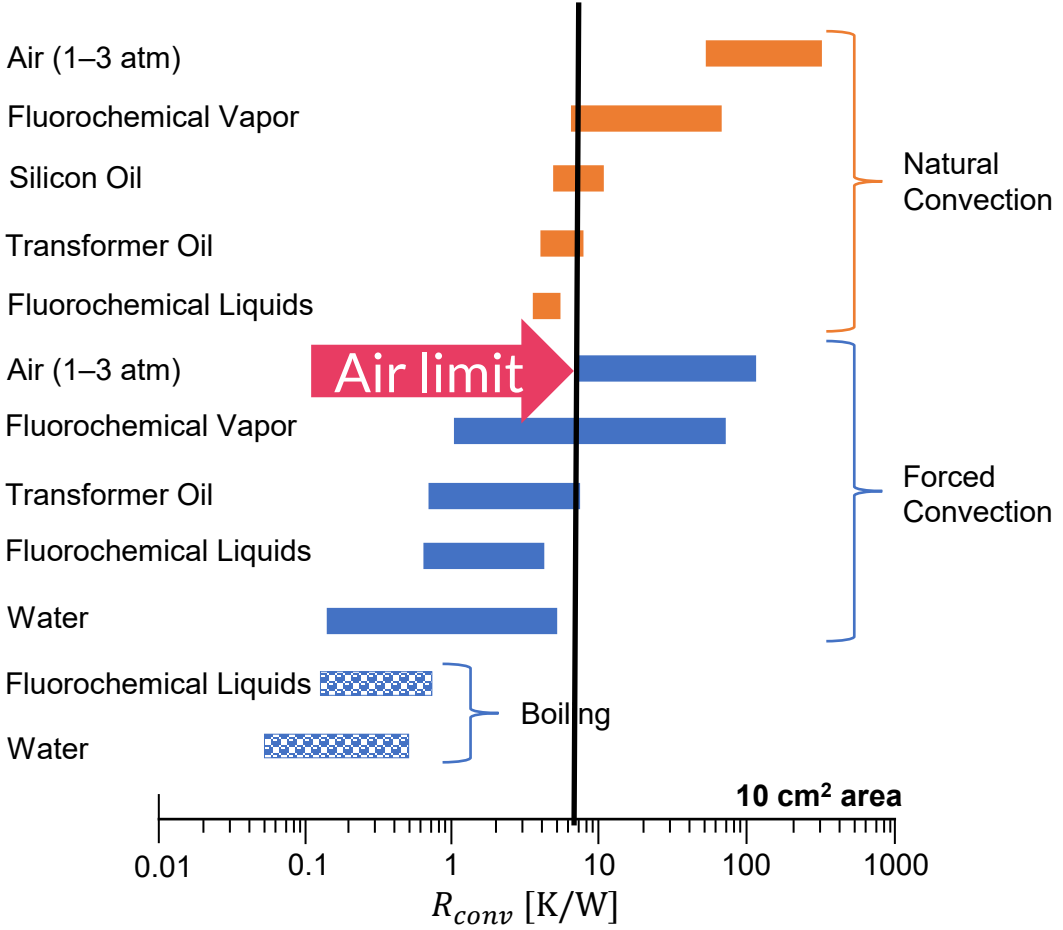
**Kyla servrarna är en
av de största
tekniska
utmaningarna!**

**Idag varmt som en
raket....**

**I morgon som ett
kärnkraftverk.**

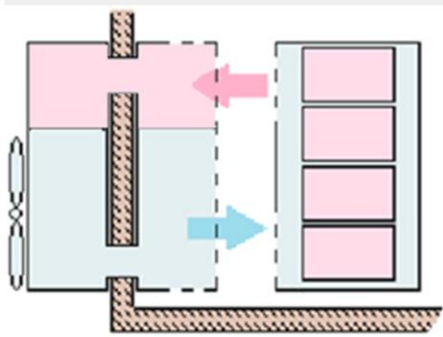
För att kyla behöver vi vätska framöver!

Ahmed El-Neema based on Tummala, R.R. 2001.
 Fundamentals of Microsystems Packaging. McGraw-Hill.

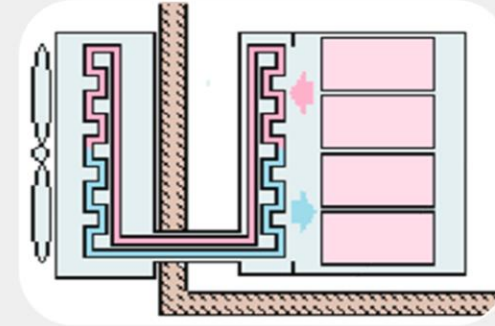
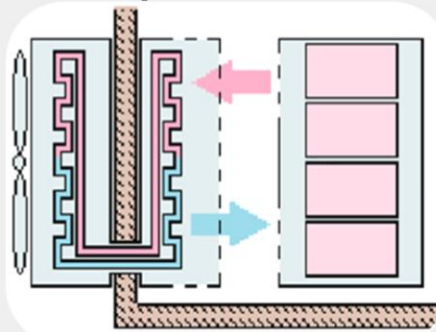

Introduktion till olika typer av kylning

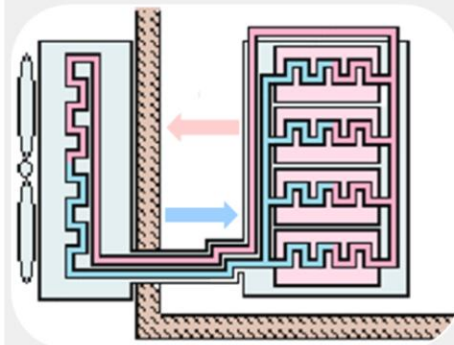

Full Air (some liquid for economizer)

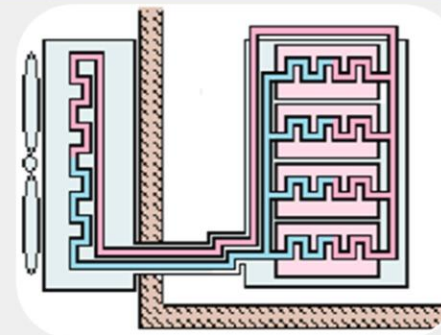
Peripheral liquids

Proximity liquids = Indirect Liquid

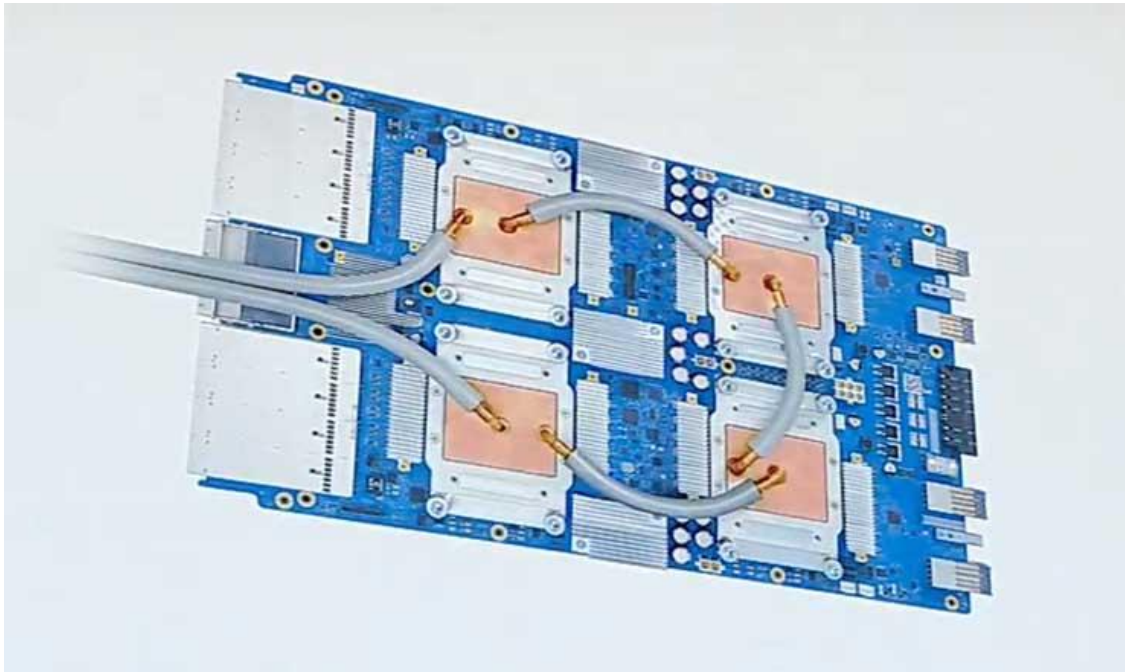
Direct Liquid

Total Liquid

Två dominerande vätskekylningsmetoder, med många variationer

Direct-to-chip, “cold plates”

An image of Google's new TPU 3.0, showing the piping to support liquid cooling. (Image: YouTube)

Note: there are hybrid systems appearing.

Immersion

Source: image of proof-of-concept in laboratory at the University of Leeds courtesy of Asperitas, 2017.

Testbäddar på RISE

RI.
SE

**HUR kan vi ta vara på
värmnen?**

Exempel på värmeåtervinning

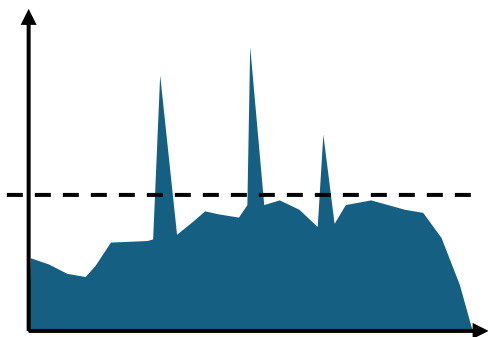
- Värma hus
- Torka trä
- Värma växthus
- Odla fiskar, humrar
- Odla maskar..

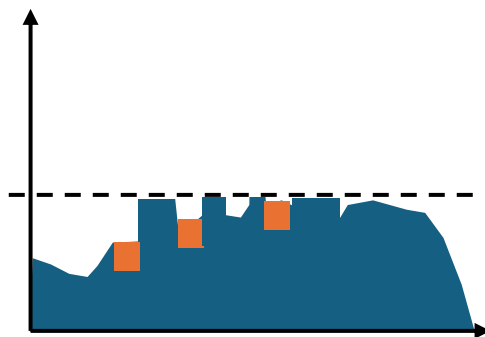
Datacenter som en del av energisystemet

Vad kan datacenter *tillföra* elnätet?

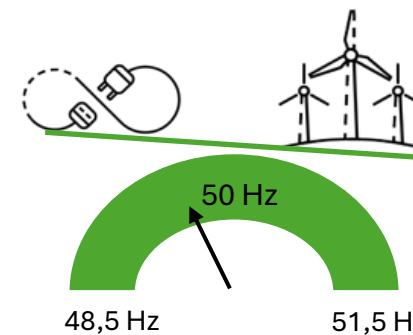
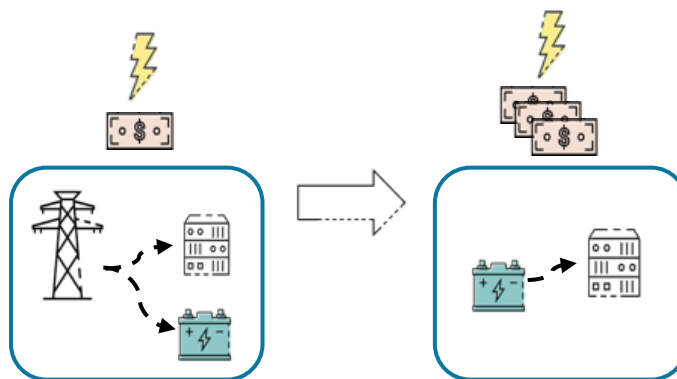
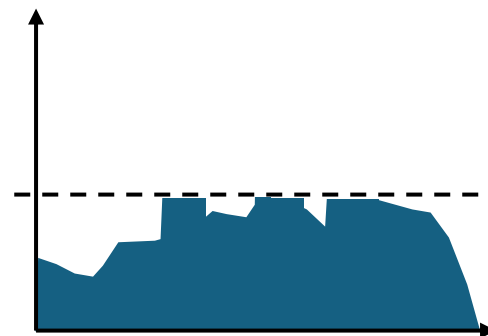
Peak
shaving

Energi-
arbitrage

Ancillary
services

Egen elproduktion?

Översikt av Energy Efficiency Directive och dess mål

Vilka omfattas?

Alla datacenter över 500 kW IT last, måste rapportera ett flertal KPIer.

Hållbarhetsmål

Direktivet stödjer Eus "Green Deal" och syftar till att ha klimatneutrala datacenter 2030.

Standardisering och transparens

Regleringen stödjer standardiserad datainsamling och ger en ökad transparens inom EU:s medlemsstater.

Kontinuerlig förbättring

Direktivet är tänkt att fostra en kultur med målet att ha ständiga förbättringar vad gäller energieffektivitet inom digital infrastruktur.

Nästa steg i utvecklingen av lagen (EED)

Hållbarhetsklassificering – “Sustainability Label”

Pågående arbete med hur datacenter skall klassificeras som hållbara. Remiss ute.

Minimum Performance Standards

Förslag att MPS skall innehålla mål för PUE and WUE. Diskussion kring “neutralisera för geografi”.

Remiss ute.

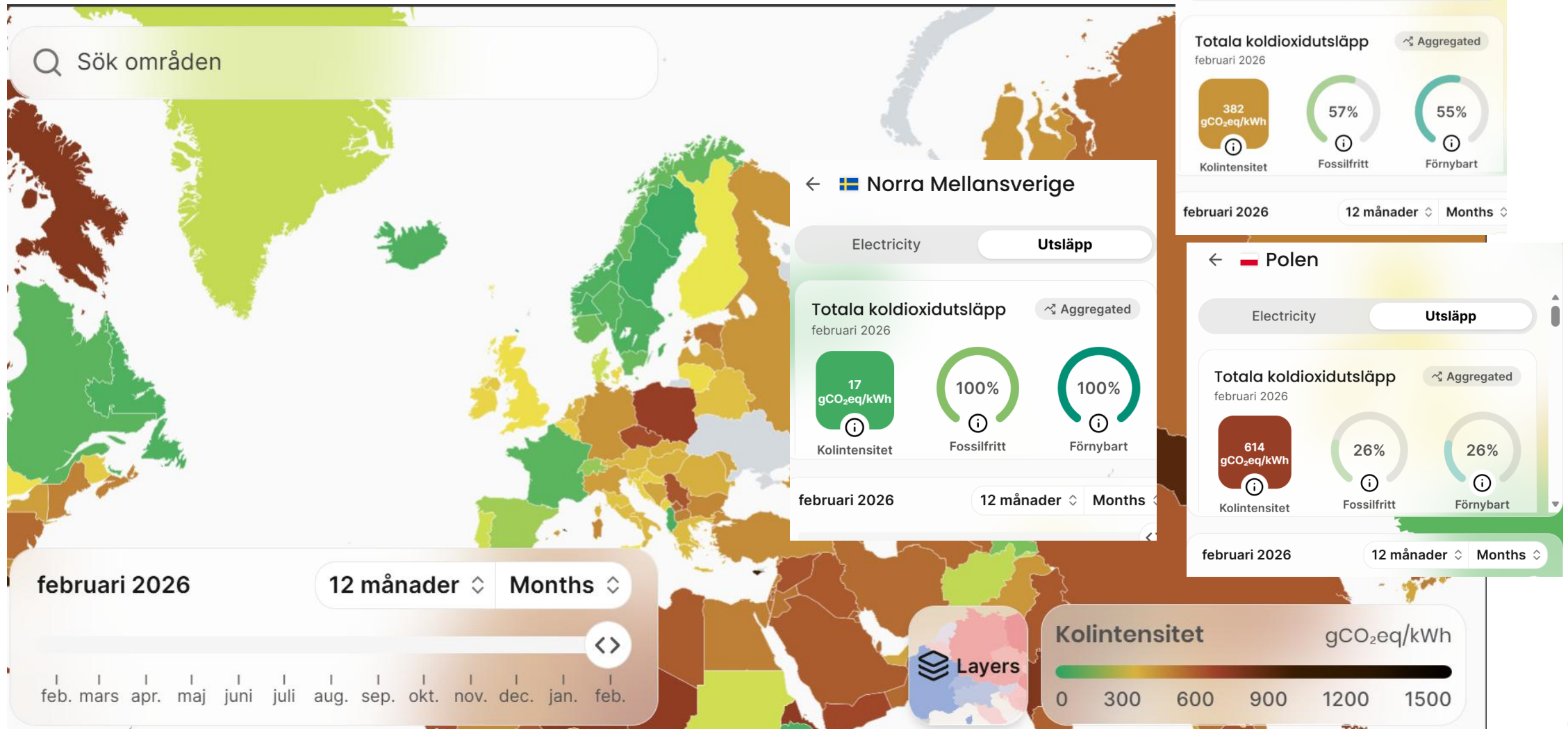
Renewable Energy Usage mål?

Diskussion att inkludera REF.

VAR bör vi etablera datacenter?

VAR i världen är det smart att ha datacenter sett ur ett miljöperspektiv?

Stanford University: Vilka delstater har på grundskolenivå ökat fokus på Teknik och Matematik?

Public high schools teaching foundational CS (% of total in state), 2023

Source: Code.org, 2023 | Chart: 2024 AI Index report

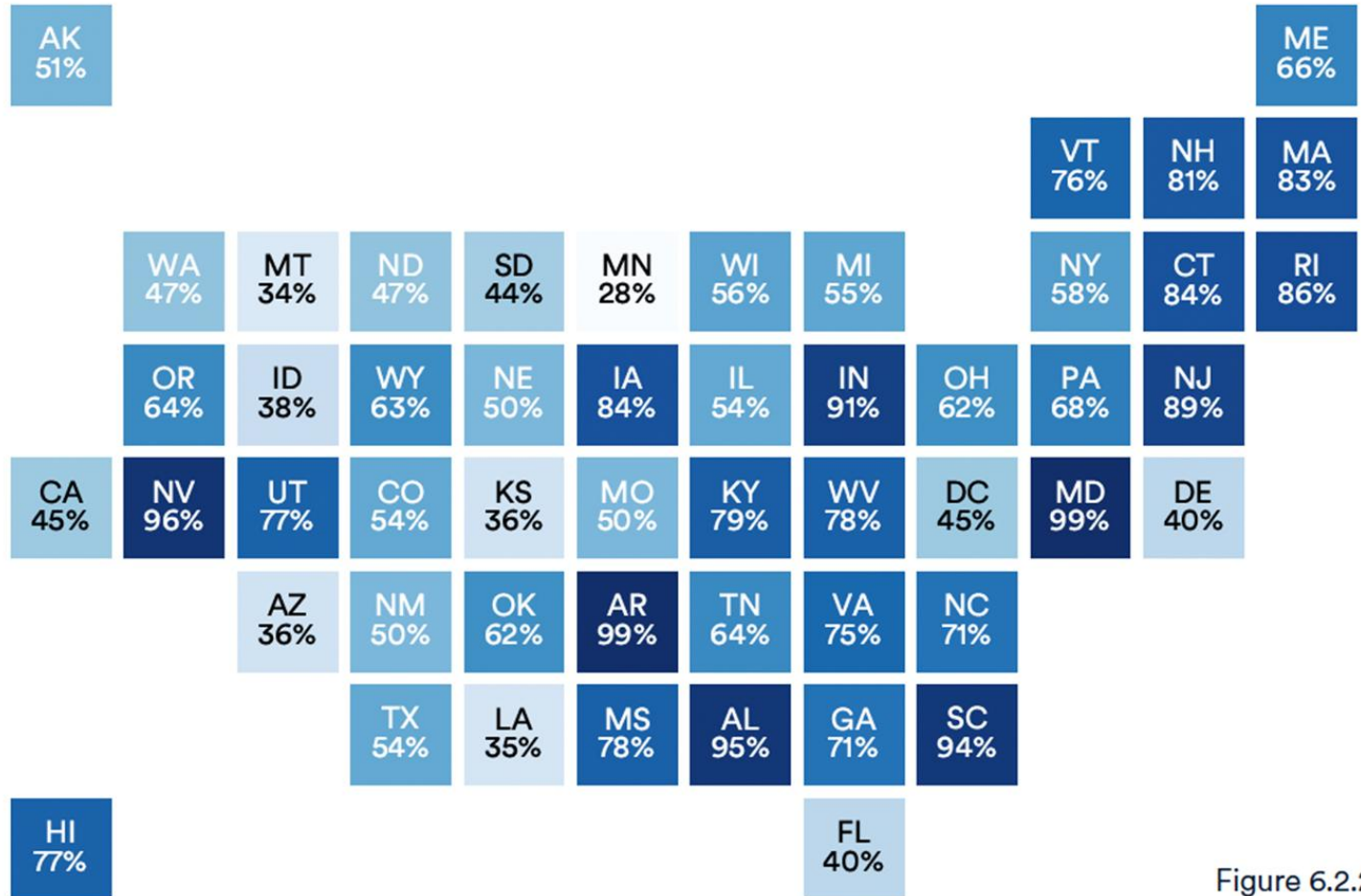

Figure 6.2.2

Vad kan etableringar av datacenter tillföra Sverige som land?

Nya arbetstillfällen

Regional utveckling

Ökad handel

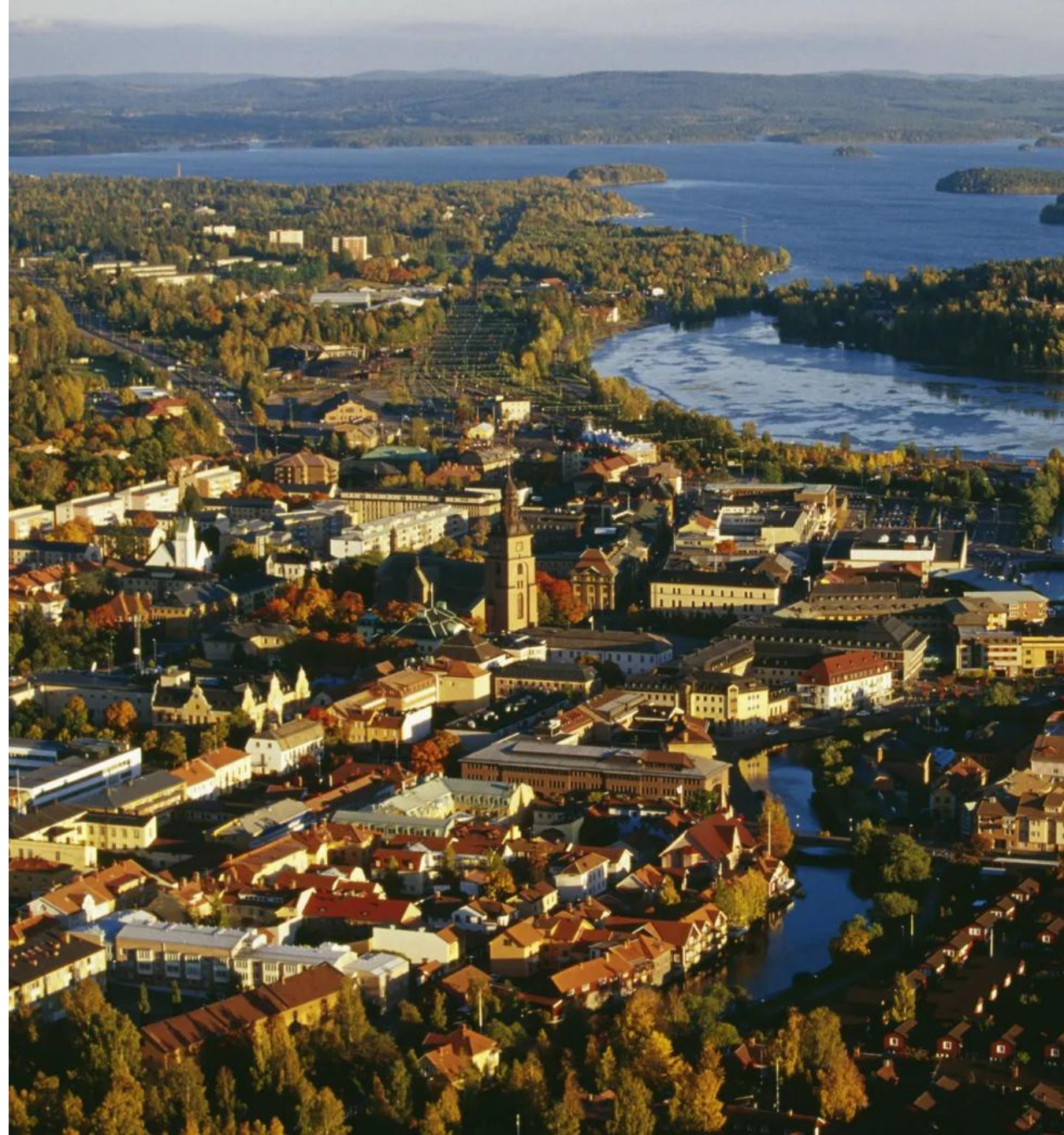
Följdetableringar

Förutsättningar för digital utveckling

Lokal nytta i energi- och industrisystemet med internationellt intresse

Cirkulär energianvändning med direkt samhällsvärde

- Hundratals byggjobb, ofta med lokala och regionala entreprenörer
- Nya, långsiktiga arbetstillfällen
- EcoDataCenter är integrerat med Faluns lokala energisystem i samarbete med Falu Energi & Vatten
- Restvärme från datacentret återanvänds och bidrar till fjärrvärmepellets, produktion och industriella processer
- Modellen stärker Faluns position som föregångare globalt inom cirkulär och industriellt integrerad digital infrastruktur
- Attraktivitet, innovation och internationell synlighet - **Detta är ett av världens mest uppmärksammade exempel på hållbar datacenterintegration.**

Sammanfattning

- Ett hållbart datacenter handlar inte bara om el
- Från luftkylt till vätskekylt
- Värmen återvinns
- Datacenter kan bidra till elsystemet på olika sätt
- Energieffektivitetsdirektivet hjälper till att skapa förutsättningar för hållbara datacenter i hela Europa
- Datacenter skapar ringar på vattnet– OM samarbetet har lokalt stöd och vilja!
- Datacenter är en grundförutsättning för Sveriges digitalisering och tillväxt

RI.
SE

Tack!

Frågor?

LUNCH

Återstart 12.15